

22

Gebiedsgerichte Werking Anno 2004

maart 2004

P

VLIZ (vzw)
VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE
FLANDERS MARINE INSTITUTE
Oostende - Belgium

57919

Provinciale Gebiedsgerichte Werking

Anno 2004

VOORWOORD

Voor u ligt de derde editie van de brochure gebiedsgerichte werking. Na een sabbatjaar in 2003 steekt de brochure in een nieuw kleedje en vormt zij tevens de voorbode van een nieuwe publicatiereeks onder de voorlopige werktitel: '**Gebiedsgericht beleid in de praktijk**'. Het beschrijven, analyseren, onderbouwen, en naar buiten treden van de gebiedsgerichte werking is alvast één belangrijke intentie voor het komende werkjaar.

In deze brochure leest u hoe het staat met de gebiedsgerichte werking in West-Vlaanderen anno 2004.

Bovendien biedt het in 2003 afgesloten bestuursakkoord tussen de Vlaamse, provinciale en lokale besturen, heel wat nieuwe kansen voor de gebiedsgerichte werking, die het provinciebestuur West-Vlaanderen dan ook volop zal aangrijpen. In dit akkoord is het intermediaire bestuur immers erkend als hét niveau dat het best geplaatst is om de gebiedsgerichte werking vorm te geven.

Naast het bestuursakkoord zien we ook enkele belangrijke thematische ontwikkelingen en nieuwe beleids-opties die in grote mate de context bepalen waarbinnen de gebiedsgerichte werking zal opereren. Zo vormen het te ontwikkelen sociaal-economische streekbeleid, het plattelandsbeleid en het integraal waterbeleid belangrijke aandachtspunten en beleidskaders voor 2004.

Uiteraard vormen de concrete acties en programma's die momenteel lopen in de regio's de hoofdbrok van deze brochure. Dit overzicht geeft in grote lijnen weer op welke vlakken de provinciale gebiedsgerichte werking momenteel actief is, maar is en blijft een (fragmentaire) momentopname! Dagelijks wordt gewerkt en gesleuteld aan nieuwe projecten, nieuwe plannen, wordt overleg gepleegd, maar vooral worden vele zaken op het terrein uitgevoerd. Het valt trouwens op dat dit hoofdstuk in vergelijking met de eerste planningsbrochure in 2001 alsmáar in omvang gegroeid is. Hopelijk werken de verschillende acties en programma's inspirerend voor andere regio's, alsook voor andere provinciale diensten!

Jan Durnez

Gedeputeerde voor Externe Relaties, Europese Programma's en Gebiedsgerichte Werking

INLEIDING

Gebiedsgerichte beleidsvoering is in de mode. Dat valt althans af te leiden uit de toename aan studiedagen, debatten en publicaties omtrent dit onderwerp. Steevast wordt deze nieuwe benadering in verband gebracht met een aantal maatschappelijke en bestuurlijke trends die de overheid ertoe aanzetten om zich te herpositioneren.

In het spanningsveld tussen enerzijds mondialisering en europeanisering van heel wat maatschappelijke problematieken en anderzijds de privatisering en 'vermarkting' van vroegere publieke taken, dreigt de politieke sturing van het maatschappelijk gebeuren uitgehold te worden. Complexe maatschappelijke problemen kunnen niet langer door de overheid alleen worden opgelost en hiërarchisch gecentraliseerde sturingsvormen staan onder druk omwille van veranderende verhoudingen tussen staat, markt en burger... Om maar een paar herkenbare dingen te noemen.

Gebiedsgericht beleid wil een strategische reactie zijn op deze verschillende fenomenen. In plaats van generieke oplossingen te decreteren worden oplossingen op maat gezocht voor gebiedsspecifieke problemen of kansen die zich aandienen. De schaal van aanpak zal daarbij verschillen naargelang de aard van het probleem en de gebiedsomschrijving die daar het best bij aansluit. In ieder geval worden verschillende actoren betrokken om op basis van wederzijdse belangen duurzame oplossingen te bewerkstelligen. Samenwerking wordt een sleutelwoord, niet alleen tussen actoren maar ook tussen sectoren om op een meer geïntegreerde manier een antwoord te kunnen bieden op steeds complexer wordende uitdagingen.

In West-Vlaanderen werd deze 'nieuwe stijl' al door de provincie geïntroduceerd in 1996. Om het gebiedsgericht beleid te concretiseren werd een contingent van gebiedsgericht werkend personeel aangeworven. In een eerste periode werd de uitbouw van de gebiedswerking vooral toegespitst op de doorvertaling van sectorale provinciale prioriteiten en het opzetten van sectoroverschrijdende projecten in een drietal regio's. Sinds 2001 werd de optie gelicht om een provinciale strategie inzake streekontwikkeling op te zetten waarbij het concept 'streekhuis' als instrument voor de vormgeving van een streekbeleid o.a. op socio-economisch vlak naar voor werd geschoven en waarbij een gefaseerde aanpak wordt voorgestaan. Dit gaat van het structureren van het overleg, over het samen huisvesten van diverse subregionale initiatieven, tot het uitwerken van een integratie van visie en strategie op streekniveau en tussen verschillende streken.

Intern werden [multisectorale] overlegstructuren opgezet om de institutionele betrokkenheid en besluitvorming binnen de provincie te organiseren (stuurgroep, werkgroepen platteland en kust, regioteams).

Met een aantal preferentiële partners [gemeenten, intercommunales, streekplatformen...] werden in verschillende streken protocolovereenkomsten afgesloten om een structurele samenwerking op streekniveau

te bekrachtigen. Er werd een methodiek ontwikkeld voor de planning en uitvoering van (complexe) geïntegreerde gebiedsgerichte projecten. Er worden diverse gebiedsgerichte projecten gecoördineerd en uitgevoerd o.a. met Europese financiering...

Met het tot stand komen van het bestuursakkoord tussen de diverse overheidsniveaus en de toe-eigening van een aantal 'kerntaken' op het bovenlokale niveau kan de ingeslagen weg verder worden gevaloriseerd.

Oriëntaties voor de toekomst

HET BESTUURSAKKOORD

Op 25 april 2003 werd een bestuursakkoord afgesloten tussen het Vlaams, het provinciaal en het lokaal bestuursniveau omtrent effectief en burgergericht overheidsbestuur. Daarmee werd formeel het kerntakendebat, dat gevoerd werd van december 2001 tot januari 2003, afgerond.

Wat het profiel van het intermediaire, provinciale niveau betreft wordt verwezen naar de maatschappelijke meerwaarde van bovenlokale besluitvorming, zijnde de politieke vertaling van wat leeft binnen de provincie. Dit vormt een eigentijdse vertaling van 'het provinciaal belang' in termen van bovenlokale taakbehartiging en belangenafweging. Verder kunnen de provincies ook ondersteunende taken opnemen naar het lokale niveau toe, o.m. met het oog op de versterking van de bestuurskracht van gemeenten en OCMW's.

Het akkoord onderscheidt drie wijzen van interbestuurlijke samenwerking. Vooreerst het louter decretale waarbij het zwaartepunt bij de Vlaamse overheid ligt. Vervolgens zijn er beleidsovereenkomsten die vrijwillig worden afgesloten en tot stand komen na overleg en samenspraak en waarbij het (boven-)lokale niveau binnen de globale kaders van Vlaanderen een grote mate van beleidsruimte toebedeeld krijgt. Een apart aandachtspunt vormt de gebiedsgerichte samenwerking tussen de bestuursniveaus en andere relevante partners die - afhankelijk van maatschappelijk (complexe) problemen - op een georganiseerde wijze procesmatig ingezet en samengebracht worden om te komen tot gepaste ('integrerende') oplossingen' (vb. inrichting van open ruimte). Hoewel geen van de partners het alleenrecht kan opeisen voor deze aanpak worden de provinciebesturen aangemaand om vanuit hun profiel als streekbestuur bijzondere aandacht te hebben voor deze gebiedsgerichte benadering.

De bal ligt dus in ons kamp! Want in afwachting van een decreet inzake interbestuurlijke samenwerking dat door de VVP wordt bepleit als een noodzakelijk instrument om deze gezamenlijke aanpak te bewerkstelligen, is er alle reden toe om de positie van de provincies op dat vlak verder te versterken. Niet alleen omwille van de bovenlokale missie, maar ook omdat door de verdere sectorale verkokering van het Vlaamse beleid

[o.a. de indeling van de administratie in 13 departementen in het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid], de provincies een reële toegevoegde waarde hebben op vlak van afstemming en integratie van diverse beleidsvelden... als men tenminste deze kans waarneemt.

Hier volgt een beknopt overzicht van een aantal interessante aanknopingspunten op diverse deelterreinen die in het bestuursakkoord aan bod komen:

I Welzijn

Op het vlak van voorzieningenbeleid worden de kernopdrachten omschreven als:

- I bovenlokale netwerking, of het tot stand brengen van een forum voor lokale besturen, semi-publieke en private actoren in functie van een betere afstemming van vraag en aanbod en het verhogen van de complementariteit van voorzieningen;
- I ondersteuning van het planningsproces: o.a deskundigheidsbevordering naar de lokale besturen, lokaal sociaal beleid...
- I het voeren van een impulsbeleid: ontwikkelen van nieuwe initiatieven en methodieken in functie van reële noden binnen bepaalde regio's of gebieden.

Alle drie deze opdrachten bieden mogelijkheden voor een gebiedsgerichte invulling.

I Cultuur

Op het vlak van cultureel erfgoed biedt de mix van overzicht en terreinkennis kansen voor activiteit, ondersteuning en advies op bovenlokaal niveau. Ook de stimulering van intergemeentelijke samenwerking is een opportuniteit.

I Mobiliteit

In het kader van mobiliteit springen de coördinatie op niveau van vervoerregio's (o.a bovenlokaal fietsnetwerk, vervoerplannen voor bedrijvenzones, scholengemeenschappen...) en de trage mobiliteit (de digitalisatie en selectie van trage wegen zal vooral worden toegespitst op zgn. toeristisch-recreatieve aandachtsgebieden) in het oog.

I Integraal waterbeleid

De coördinatie, afstemming en begeleiding van planning en beheer op deelbekeniveau is een bij uitstek gebiedsgerichte aangelegenheid

ANDERE THEMATISCHE ONTWIKKELINGEN

I Sociaal-economisch streekbeleid

Wat bij het begin van de Vlaamse legislatuur werd aangegeven in de zgn. STEM (StreekEigen Management)-nota, namelijk een hervorming van het sociaal-economisch streekbeleid, wordt uiteindelijk in een aangepaste versie gerealiseerd. Wat op Vlaams niveau gebeurt met de fusie van economie en werkgelegenheid binnen één departement, betekent op subregionaal vlak dat STC en Streekplatform geïntegreerd worden tot één structuur - RESOC (Regionaal Socio-economisch OverlegComité) - dat naar analogie met het VES-OC op tripartiete basis wordt samengesteld (werknemers, werkgevers, lokale besturen en provincie). Daarnaast komt er een adviesverlenende instantie inzake werkgelegenheid - SERR (Sociaal-economische Raad voor de Regio) - naar analogie met de SERV op Vlaams niveau. Het geheel wordt juridisch verankerd in een zgn. ERSV, een Erkend Regionaal SamenwerkingsVerband.

Parallel met deze hervorming op subregionaal niveau wordt de GOM opgesplitst in een Vlaams agentschap dat de eerstelijns dienstverlening zal verzorgen t.a.v. individuele bedrijven, terwijl de andere taken van de GOM o.m. inzake strategische planning, ruimtelijke economie, collectieve dienstverlening (zoals bedrijven-centra) binnen de provinciale administratie worden opgenomen en/of in een verzelfstandigde Provinciale OntwikkelingsMaatschappij (POM) worden ondergebracht.

De streekhuiswerking die vanuit de provincie de afgelopen jaren werd uitgebouwd heeft in West-Vlaanderen één en ander in een stroomversnelling gebracht. Op basis van het bestaande gestructureerd overleg en de samenwerking met de gemeenten en de streekplatformen, uitgebreid met de vertegenwoordigers van de STC's en de Vlaamse Minister van Werkgelegenheid werd op korte termijn een consensus bereikt voor de erkenning van 5 RESOC's en 4 SERR's, terwijl één ERSV als juridische entiteit de financieel-administratieve en logistieke verantwoordelijkheid toebedeeld krijgt ter ondersteuning van deze subregionale structuren. De beschikbare financiële middelen op Vlaams niveau voor de financiering van deze nieuwe structuren blijven voorlopig gehandhaafd tot eind 2005, terwijl de provincie bijkomende middelen voorziet voor de huisvesting in de respectievelijke streekhuizen. Ook het Vlaamse hefboomfonds voor projecten blijft voorlopig op hetzelfde niveau gehandhaafd. Provincie en gemeenten zullen dienaangaande verdere afspraken moeten maken over criteria en procedures van (co-)financiering.

In afwachting van de definitieve goedkeuring van de respectievelijke decreten wordt de hervorming op provinciaal vlak verder voorbereid, terwijl in de diverse regio's het fusieproces wordt begeleid door een gezamenlijke externe consultant. Ondertussen worden door diverse partners voorbereidingen getroffen voor de uitwerking of actualisering van de streekvisie en -strategie en de identificatie van hefboomprojecten die straks hun vertaling moeten krijgen in een nieuw streekpact. Het spreekt vanzelf dat de provincie in het kader van de gebiedsgerichte werking hierin een actieve rol wil spelen met het oog op een maximale afstemming en integratie van actoren en sectoren op streekniveau.

I Platteland

Plattelandsbeleid is een verbijzondering van het streekbeleid voor het 'buitengebied'.

Met de voorstelling op 20 oktober 2003 van de plattelandsbeleidsnota blijft de provincie een pioniersrol vervullen inzake het ondersteunen en begeleiden van de veranderingen en vernieuwingen die zich afspelen op het West-Vlaamse platteland. De nota die vertrekt van een analyse van recente evoluties op het platteland en gebaseerd is op een reeks debatten met een breed veld van overheids- en middenveld actoren onder de noemer 'Quo Vadis met het West-Vlaamse Platteland?', reikt belangrijke stapstenen aan voor de verdere beleidsontwikkeling ten gunste van een dynamisch en leefbaar platteland. Daarin wordt duidelijk geopteerd voor een G3-beleid (geïntegreerd, gedifferentieerd en gebiedsgericht) dat flankerend wil zijn t.o.v. het stedenbeleid. Dit vereist bovendien een gezamenlijke inspanning van diverse provinciale diensten om op een meer coherente manier de diverse inspanningen op het platteland op mekaar af te stemmen.

Concreet zal er werk gemaakt worden van zes strategische projecten: Naast de algemene zorg voor en versterking van de identiteit van het platteland (1) in het kader waarvan een provinciaal actieforum wordt opgericht, zal er werk gemaakt worden van een beleid omtrent leegstaande bedrijfsgebouwen en nieuwe economische dragers (2), wordt op een meer structurele manier geïnvesteerd in de verbredingsdynamiek in de landbouw (3), zal een begeleidingsstructuur uitgebouwd worden ter ondersteuning van leefbaarheid en dorpsontwikkeling (4), wordt een beheerseenheid opgezet voor een efficiënter onderhoud en beheer van landschappelijke en recreatieve (groen-) inrichting (5) en krijgt het cultuurhistorisch erfgoed (6) prioritaire aandacht.

Naast deze zes prioriteiten worden in het beleidsplan een hele reeks suggesties gedaan die inpasbaar zijn in projecten, onderzoeken of acties van de provincie of van een van de partners die bij het plattelandsbeleid betrokken zijn. Tot slot zijn er voorstellen die een nadere uitwerking behoeven en waarvoor we vaker afhankelijk zijn van verdere beleidsvorming op het Vlaamse niveau. Maar daar wil de plattelandsbeleidsnota ook expliciet een voorzet toe geven.

Gezien het overgrote aandeel van het gebiedsgericht beleid en dito activiteiten van de provincie op het buitengebied gericht zijn – zoals trouwens ook weerspiegeld is in de thematische prioriteiten – is het evident dat de plattelandsbeleidsnota meer dan kaderstellend is voor de gebiedsgerichte planning de komende jaren.

I Landbouwverbreding

Sommige van de opties uit de plattelandsbeleidsnota sluiten nauw aan bij aan de gang zijnde projecten die naderhand een meer structurele inbedding moeten krijgen. De strategie inzake landbouwverbreding die in de Brugse regio ingekaderd is in een Leader+ programma, in midden- en Zuid-West-Vlaanderen met Interreg-middelen wordt gefinancierd en in de Westhoek ten slotte integraal met provinciale middelen wordt uitgevoerd, is daar een goed voorbeeld van. In 2003 zijn in de drie regio's landbouwteams uitgebouwd, waar je terecht kan voor informatie, advies en begeleiding. De focus ligt vooral op landbouwverbreding in de

ruimste zin van het woord (hoeveproducten, bezoekboerderijen, hoevetoerisme, zorgboerderijen, agrarisch natuurbeheer, open tuinen...) en milieuzorg op het bedrijf (milieuscan, milieuzorgplan, afvalwaterzuivering...). Meer info leest u in het overzicht van de activiteiten per regio of in de nieuwe nieuwsbrief 'Perspectief'.

I Milieu

In het thematisch luik van het provinciale milieubeleidsplan 2004-2008 komt een gebiedsgerichte invulling aan bod onder de thema's afval, water, erosie, natuur en landschap, hinder evenals in het hoofdstuk onder natuur - en milieueducatie. Zo zullen verdere inspanningen gebeuren om de kustwerkgroep Afval te coördineren en te inspireren en werd in die zin een project opgezet ter bevordering van bewustmaking en selectieve inzameling bij de toeristen. Het opstellen van dulo-waterplannen voor de deelbekkens die geheel of gedeeltelijk op haar grondgebied gelegen zijn past in de aanpak van het integraal waterbeleid, terwijl vernattingsprojecten ter verbetering van de natuurwaarden worden gepland in het Brugs Ommeland (Bulskampveld) en de Westhoek (Vleterbeek en Steenbeek). Op het vlak van erosie zijn er in West-Vlaanderen drie probleemgebieden (Heuvelland in de Westhoek, Cluster Zuid-Oost in de Kortrijkse regio en Cluster Centrum in Roeselare-Tielt) afgebakend waarvoor een provinciale strategie is uitgewerkt samen met de betrokken gemeenten en de afdeling Land van Ainal.

Het provinciale natuurbeleid focust op samenwerkingsverbanden en meerjarenprogramma's met gemeenten en/of andere partners om bovenlokaal te werken aan natuurlijke entiteiten zoals afgebakend in het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan (natuurverbinding, infrastructuur van bovenlokaal belang...). Daarbij is ook aandacht voor integratie met landbouw, recreatie, mobiliteit, wonen... Verder wordt ook natuurontwikkeling in de domeinen gestimuleerd. Omwille van de multidimensionele lading van het begrip landschap (cultuurhistorie, landschapsecologie, landschapsbeleving en sociaal-economische ruimtelijke betekenis) wordt geen sectoraal landschapsbeleid gevoerd maar wordt het thema landschap enerzijds meegenomen als een facet binnen relevante beleidsdomeinen en anderzijds geïntegreerd in gemeenschappelijke projecten. De Regionale Landschappen die in het Vlaamse natuurdecreet en het landschapsbeleid zijn ingebed en een belangrijke opdracht vervullen inzake 'de draagvlakverbreding' voor natuurontwikkeling en natuurgerichte recreatie, worden vanuit de provincie zowel structureel als projectmatig gefinancierd als een instrument ter uitvoering van het provinciale milieubeleid.

In het kader van de 'samenwerkingsovereenkomst als opstap naar duurzame ontwikkeling' met het Vlaams gewest is de erkenning en financiering van een geïntegreerd gebiedsgericht project op 'niveau 3' voorzien. Dat betekent dat ongeveer alle milieuclusters uit de samenwerkingsovereenkomst (o.a afval, vaste stoffen, energie, hinder, mobiliteit) meegenomen moeten worden in dergelijke gebiedsgerichte benadering. Vanuit de provincie werd hieromtrent een voorstel ingediend voor de Oudlandpolder, het open ruimte gebied ten zuiden van Blankenberge, de Haan en Zuinkerke, waar reeds een basisprogramma omtrent natuur en landschap lopende is.

Een ander belangrijk actiepoint vormt de Natuur- en Milieueducatieve werking. In het nieuwe milieubeleidsplan ligt de nadruk op het werken naar en het ondersteunen van nieuwe doelgroepen naast onderwijs en gezinnen, het uitbouwen van een netwerk van nme-voorzieningen en -deskundigen, maar vooral op het uitbouwen van nme-bezoekerscentra in de provinciedomeinen Palingbeek, De Gavers en Bulskampveld.

Geïntegreerde gebiedsgerichte projecten

Hoewel de gebiedsgerichte werking diverse verschijningsvormen vertoont (bv. naargelang de geografische schaal, betrokken beleidsvelden en actoren), geen wondermiddel is om alle beleidsproblemen op te lossen en zich niet laat vatten in een gestandaardiseerde manier van werken, kunnen toch op basis van de literatuur en ervaring een aantal principes van procesvoering worden naar voor geschoven die kunnen bijdragen tot het succes van deze benadering. Zo moet er bij de betrokken partners een aanvoelen zijn van de ernst van het probleem en van onderlinge afhankelijkheid en een win-win betrachting om het gestelde probleem op te lossen. Een gebiedsgerichte aanpak biedt het meeste kans op succes als partners uit diverse sferen (overheid, middenveld, privé) erbij betrokken zijn en als de gangbare politiek zich wat op afstand houdt. Bovendien moet er een zekere flexibiliteit bestaan om de spelregels en cours du route bij te stellen.

Anderzijds is het, gezien de relatieve complexiteit van de problemen die zich aandienen voor een gebiedsgerichte aanpak, van belang een aantal fasen in het procesverloop te onderkennen. Dit neemt een aanvang met de agenderingsfase, waarbij het probleem op de agenda kan worden geplaatst, de betrokkenen worden geïdentificeerd en een 'eigenaarschap' wordt afgesproken. Vervolgens kan in de startfase de probleemstelling en aanpak verder worden verfijnd en in een startnota worden gegoten op basis waarvan een formele overeenkomst wordt afgesloten. In de plan- en beleidsvormingsfase wordt het probleem verder afgebakend, wordt een organisatiestructuur opgezet, worden korte en lange termijn doelstellingen onderscheiden, worden verantwoordelijkheden toegewezen en de plannen vastgelegd, om vervolgens in de uitvoeringsfase de afspraken te monitoren en het besluitvormingsproces verder te onderhouden.

Deze benadering werd de afgelopen jaren binnen de gebiedswerking West-Vlaanderen in mindere of meerdere mate toegepast voor complexere multisectorale projecten zoals uit het overzicht van de regio's blijkt. Omwille van de relatief zware besluitvormingsstructuur eigen aan deze benadering dient er echter zuinig mee omgesprongen te worden. Deels om te vermijden dat door een cumulatieve vergaderingen de dynamiek zou verloren gaan. Maar ook om het midden te houden tussen een maximale participatie en betrokkenheid van de diverse (alle?) actoren en de vereiste doelmatigheid om projecten binnen een redelijke tijdsperiode tot een goed einde te brengen. De afweging tussen proces en product staat daarbij wel vaker ter discussie.

Europese programma's

De diverse Europese programma's die van toepassing zijn in West-Vlaanderen blijven niet alleen een belangrijke bron van financiering voor de gebiedsgerichte werking, ze bieden ook een experimenteerruimte voor het opzetten van vernieuwende projecten en samenwerkingsverbanden.

Het programma Doelstelling 2 Kustvisserijgebied wil een bijdrage leveren tot een meer duurzame ontwikkeling van het kustgebied voornamelijk d.m.v. een kwalitatieve opwaardering van het toeristisch basisproduct en een verbetering van de leefbaarheid. Het programma is ongeveer halverwege en loopt nog tot eind 2006. Binnen het 5B-Phasing-Out programma in de Westhoek wordt een netwerk van secundaire toeristische hefboomprojecten gefinancierd, wordt verder invulling gegeven aan de leefbaarheidsstrategie en worden investeringen in duurzame economische ontwikkeling gefinancierd. Omwille van het degressief karakter is de invulling van het programma bijna afgerond.

In het kader van de grensoverschrijdende samenwerking met Noord-Frankrijk ligt de klemtoon van de tripartiete samenwerking (waarin ook Henegouwen partner is) op economie en tewerkstelling, terwijl in de bilaterale samenwerking met het Département du Nord vooral cultuurtoerisme en streekontwikkeling hoog scoren.

Dit is enigszins vergelijkbaar met het programma binnen Euregio Scheldemond (de samenwerking met Oost-Vlaanderen en Zeeland) waar ook de zachte sectoren (milieu, recreatie, cultuur) het halen op economische ontwikkeling en tewerkstelling. Wellicht kan de toekomstige missie van de provincie op deze laatste terreinen hieraan mee verhelpen. Tot slot zijn er de kleinere programma's Leader+ en het Plattelandsontwikkelingsprogramma die toelaten om op beperkte schaal een eigen invulling te geven aan een gebiedsgerichte werking op het platteland.

Aangezien verwacht kan worden dat er in de volgende Europese programmeerperiode wellicht minder middelen ter beschikking zullen zijn voor de verdere uitbouw en versterking van dit beleid, zal de uitdaging voor de toekomst er in bestaan de huidige en toekomstige werking structureel te verankeren in het reguliere beleid.

BRUGGE - OOSTENDE

Streek 'kasteel' Tillegem

De integratie van Westtoerisme in Westtoer en de daarmee gepaard gaande verhuis naar een nieuwe locatie van het toeristische bedrijf was voor de provincie dé opportuniteit om vanuit het vrijgekomen kasteel Tillegem de streekwerking verder uit te bouwen. De eerste stappen daartoe werden gezet naar de preferentiële partners, de gemeenten en het streekplatform. In overleg met de gemeenten werd geijverd voor het opzetten van een regelmatig burgemeesteroverleg, een noodzakelijke geachte schakel in de bestuurlijke verankering van de streekwerking. Aan het streekplatform werd het aanbod gedaan om het secretariaat over te nemen van de GOM met de bedoeling de werking vanuit een gebiedsgerichte invalshoek te verbreden en daarmee ook te revitaliseren.

Twee jaar na datum kunnen beide operaties geslaagd genoemd worden. Het Burgemeesteroverleg Regio Brugge heeft na een aarzelend begin een eigen agenda ontwikkeld die enerzijds tegemoet komt aan een aantal gemeenschappelijke bestuurlijke bekommernissen van de deelnemende gemeenten (cfr. informatie-uitwisseling over het gemeentefonds, afvalbeleid) en anderzijds een forum biedt voor gedachtenuitwisseling en positiebepaling omtrent regionale dossiers zoals het strategisch plan voor de haven van Zeebrugge en de afbakening van het regionaal stedelijk gebied Brugge. Het Streekplatform Arr. Brugge heeft in 2002 (en volgende) voor het eerst een financieringsdossier ingediend bij Vlaanderen voor de uitbouw van een eigen secretariaat, komt op regelmatige basis bijeen rond belangrijke streekdossiers (zoals ruimtelijke economie) en heeft als plaatselijke groep het 'peterschap' opgenomen van het Leader+ programma. Bovendien is het de uitvalsbasis geweest van waaruit de aan gang zijnde hervorming van het subregionaal sociaal-economisch beleid wordt begeleid.

Een andere eminente partner in het Streekhuis is het Regionaal Landschap Houtland. Met de voorlopige (Vlaamse) erkenning eind 2002 is het takenpakket en de bijhorende personele bezetting sindsdien behoorlijk uitgebreid. Naast een eigen werking op vlak van natuur- en landschap en natuurgerichte recreatie, huisvest het Regionaal Landschap een landschapsanimator (Monumenten en Landschappen) en de bosgroep (Bos en Groen).

Het Regionaal Landschap Houtland voert opdrachten uit in het kader van het provinciale milieuprogramma en de provinciale gebiedswerking. In 2003 werden natuur- en landschapsprojecten uitgevoerd in provinciale aandachtsgebieden zoals de omgeving van Ryckevelde, het Bulskampveld en het kanaal Gent-Brugge. Centraal hierbij staat het overleg met de eigenaar(s) en de integratie van natuur en landschap met de andere functies van het terrein. Blikvanger voor 2003 was het educatief natuurpad tussen het provinciedomein Lippensgoed-Bulskampveld en het Psychiatrisch centrum Sint-Amandus.

In 2004 worden extra projectmiddelen toegevoegd vanuit de Afdeling Monumenten en Landschappen. Deze worden ingezet op de volgende thema's: kasteelparken, historische hoeves, drevenlandschappen, kleinschalige landbouwlandschappen, klein bouwkundig erfgoed en beekvalleien.

Verder heeft ook de Regionale Welzijnsraad in Tillegem zijn intrek genomen, werd tijdelijk een poging ondernomen om voor de Brugse regio het Regionaal Technologisch Centrum uit te bouwen (maar de financiering hiertoe werd ondertussen door de bevoegde minister afgewezen), functioneert het kasteel ook als tijdelijke locatie voor de landschapswacht en zijn nog een aantal losse medewerkers daar gehuisvest. Met de integratie van het RESOC en SERR loopt het huis stilaan vol en dient ook daar een rationeler organisatie van overleg en afstemming te worden georganiseerd.

Het toeristische Brugse Ommeland

Het Brugse Ommeland kenmerkt zich door een specifieke diversiteit en afwisseling van landschappen en kleine stedelijke centra die voldoende potentieel bezitten om toeristen van buiten de streek aan te trekken, maar die ook de bewoners van het Brugse Ommeland een kwalitatieve omgeving bieden voor recreatie. Hoewel reeds heel wat aanzetten werden gegeven voor de toeristisch-recreatieve ontwikkeling van de regio, wordt het aanwezige potentieel nog onvoldoende gevaloriseerd en is een sterkere imagovorming naar de buitenwereld toe noodzakelijk. Duidelijke perspectieven op middellange termijn zijn daartoe onontbeerlijk.

Het strategisch beleidsplan voor toerisme en recreatie in het Brugs Ommeland zal deze middellange termijnvisie concreet vorm geven. Het strategisch planningsproces dat afgelopen jaar werd opgestart en medio 2004 moet gefinaliseerd worden, vertrekt daarbij van een aantal algemene doelstellingen inzake toeristisch-recreatieve ontwikkeling van de regio die zowel te maken hebben met omgevingselementen als met productontwikkeling en het optimaliseren van de vermarkting. Expliciet wordt ook gestreefd naar een betere integratie tussen het toeristisch-recreatief beleid en het beleid van andere sectoren (natuur, milieu, ruimtelijke ordening...) door middel van overleg en samenwerking.

Voor de financiële ondersteuning van projecten die passen binnen het kader van dit strategisch beleidsplan maakte de Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme bekend een Brugs Ommeland Actieplan (BOA) te zullen opzetten. Vier thema's krijgen daarbij alvast prioritaire aandacht: de ontwikkeling van een kwalitatief fietsnetwerk met knooppunten en doelenbewegwijzering (waarvan het concept afgelopen jaar in opdracht van de Provincie reeds werd uitgewerkt), de professionalisering van onthaalinfrastructuur in de regio, het stimuleren van kwaliteitsvolle jeugdlogies en het toeristisch-recreatief ontsluiten van het bosareaal in het Brugs Ommeland (via de creatie van een 'Regionaal Park Bulskampveld' waarbij natuur, recreatie, cultuur en toerisme op elkaar worden afgestemd en verder worden ontwikkeld).

De regiomarketing van het Brugs Ommeland die door de provincie en de gemeenten gefinancierd wordt via een promotiepool en door Westtoer wordt uitgevoerd, zal zich verder toespitsen op de omgevingsrecreatie en de promotie van individueel dagtoerisme en korte groepsvakanties in Vlaanderen op vnl. de Nederlandse markt.

Leader+, samen de handen uit de mouwen!

Leader+ is een Europees programma ter ondersteuning van vernieuwende initiatieven op het platteland. Het Streekplatform Arr. Brugge tekende begin 2002 in op dit programma en kreeg uiteindelijk een goedkeuring voor het buitengebied van Brugge. Via Leader+ worden nieuwe toekomstgerichte projecten ondersteund waarbij de klemtoon ligt op duurzame landbouw.

Geheel in de lijn van het plattelandsbeleidsplan heeft de provincie, via de gebiedsgerichte werking, ingetekend voor twee projecten, nl. stimulatie van de verbreding en milieuzorg in de landbouw. Verbreding is een verzamelterm voor allerlei activiteiten op de boerderij die ruimer zijn dan de eigenlijke voedselproductie, zoals hoevetoerisme, bezoekboerderij, zorgboerderij (begeleiding van kansengroepen), verwerking en thuisverkoop van hoeveproducten. Milieuzorg kan betrekking hebben op natuurbeheer, behandeling en hergebruik van afvalwater, de beperking van gewasbeschermingsmiddelen of het beredeneerder omgaan met bemesting... Ook de cel technische bijstand wordt door de provincie waargenomen.

Het betreft een omkaderings- en begeleidingsprogramma waarvoor een team van deskundigen en een secretariaat worden opgezet dat naar analogie met het programma 'duurzame landbouw in de Westhoek' o.m. instaat voor bedrijfsbegeleiding en begeleiding inzake subsidiëringdossiers. Belangrijke aandachtspunten daarbij zijn bedrijfseconomische en fiscale aspecten, kwaliteit en begeleiding inzake specifieke wetgeving... Deze begeleiding staat open voor bestaande zowel als voor startende initiatieven van landbouwers. Contacten met overheden, doelgerichte communicatie, aandacht voor kwaliteit en netwerkvorming, introductie van nieuwe technologieën, opleiding en vorming, het uitwerken van demonstratie initiatieven behoren eveneens tot het takenpakket.

Binnen het Leader+ programma kunnen door zowel individuele landbouwers als door gemeenten en andere organisaties ook projecten ter financiering worden ingediend in zoverre ze beantwoorden aan de doelstellingen en de prioriteiten van het programma. De goedkeuring gebeurt door een managementcomité dat in het kader van dit programma werd ingesteld en in opdracht van het Streekplatform het beheer van het programma waarneemt.

Zwinstreek

In het kader van SAIL werd enkele jaren geleden een toeristisch-recreatieve gebiedsvisie uitgewerkt voor de Zwinstreek. Deze visie werd uitgewerkt in samenwerking met de gemeenten Brugge, Damme en Knokke-Heist en met de Polderbesturen van de Zwinpolder en de Damse Polder. Na de opmaak van de visie werd een poging ondernomen om een gezamenlijke samenwerkingstructuur op te zetten met de gemeenten. Deze piste bleek niet haalbaar. Er werd dan ook gekozen voor een meer ad hoc samenwerking rond concrete projecten met de besturen afzonderlijk. Zo werd de actie op het vlak van ecologische inrichting van de Ronselarebeek uitgebreid met een recreatief luik. Ook de realisatie van de groene Randparking in Damme vloeit hieruit voort. De uitgevoerde studie is nu een belangrijke insteek voor het Strategische Beleidsplan Toerisme voor het Brugse Ommeland.

Belangrijke aandachtspunten op het vlak van natuur en landschap zijn het dijkenbeheer en het agrarisch natuurbeheer. Na Damme stapte ook de gemeente Knokke-Heist in het project 'landschapsbedrijfsplannen' voor landbouwbedrijven. Aandachtspunt blijft de verdere realisatie van het poelenproject in samenwerking met landbouwers. In samenwerking met de Zwinpolder werd gekozen om het dijkenbeheer tot alle dijken in eigendom van het polderbestuur uit te breiden. Ook met het Bestuur van de Damse Polder en de Stad Damme worden enkele projecten voorbereid. Richtinggevend voor deze samenwerking is het Dijkenplan voor de Zwinstreek.

In het kader van de Euregio Scheldemond wordt samengewerkt omtrent militair erfgoed –meestal overblijfselen van oude forten- uit de tijd van de godsdienstoorlogen (Tachtigjarige oorlog en Spaanse Successieoorlog). Dit erfgoed ligt verspreid in het grensgebied als relict van een woelige strijd om de Lage Landen. In opdracht van de provincies West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen voerde Westtoer een onderzoek naar dit erfgoed, eigen voor deze streek. Bedoeling is – met de studie als leidraad – enkele grensoverschrijdende revalorisatie-projecten op te zetten. Daarbij is er met de ontwikkeling van het fietsnetwerk door Westtoer ook de mogelijkheid tot de ontsluiting van dit specifieke erfgoed.

Oudlandpolder

De nabijheid van de verstedelijkte kustzone en de stad Brugge enerzijds, en de verder schrijdende bedrijvigheid in de haven van Zeebrugge anderzijds hebben een uitgesproken invloed op de visueel-landschappelijke en ecologische kwaliteiten van het openruimtegebied in de driehoek Blankenberge, Brugge en Oostende, de zgn. Oudlandpolder. Ook de gangbare landbouwproductie en verspreide bebouwing hebben een duidelijke visuele en ecologische impact, terwijl vanuit toeristische en recreatieve invalshoek de beleavings- en medegebruikswaarde van dit open polderlandschap steeds meer aan belang wint.

Vanuit deze vaststelling werd door de provincie samen met de gemeenten Blankenberge, De Haan en Zuienkerke eind 2002 een gebiedsgericht project met een aangepaste structuur opgestart. Om de kwaliteit van het landschap en het streekeigen karakter van het poldergebied te bevorderen en te promoten werd een meerjarenprogramma ontwikkeld op vlak van landschapszorg (met inbegrip van behoud, herstel en ontwikkeling van natuur en cultuur-historische elementen), educatie en recreatief medegebruik. Concreet werden het eerste jaar o.a. een tiental landschapsbedrijfsplannen uitgevoerd, werd de (her-)aanleg van poelen ondersteund, werden sociale werkplaatsen ingeschakeld in het kader van natuur-en landschapsbeheer, werd meegewerkt aan de uitvoering van natuurinrichtingsprojecten in de Meetkerkse Moeren en de Uitkerkse Polders, en werden de contouren voor een fietsnetwerk uitgetekend.

In de komende periode wil de provincie deze gebiedsgerichte aanpak op een hoger niveau tillen door een intensere samenwerking met de Vlaamse overheid aan te gaan in het kader van de "samenwerkingsovereenkomst als opstap naar duurzame ontwikkeling". Daartoe zullen diverse andere clusters uit het milieu-beleidsplan in het programma worden geïntegreerd, o.a afval, water, hinder, mobiliteit en energie. Ook een aantal voorstellen zoals het uitwerken van een landschappelijk streefbeeld met actieplan voor Blankenberge Oost en het Westelijk havengebied, de (her-)inrichting van de Blankenbergse Dijk en het Bommelzwin worden daarbij geïntegreerd.

Deze opschaling van het programma, gericht op de verbetering van de kwaliteit van het landschap en van de geïntegreerde ontwikkeling van de aanwezige waarden, biedt op langere termijn perspectieven voor een duurzame instandhouding van dit poldergebied.

KORTRIJK

Huis van de Streek Zuid-West-Vlaanderen

De samenwerking tussen de huidige partners (REBAK, Leiedal en de provincie) in het Huis van de Streek Zuid-West-Vlaanderen loopt goed. Met het oog op het vinden van een definitieve locatie voor het Huis van de Streek werd een stuurgroep in het leven geroepen met daarin de beleidsverantwoordelijken van de partners. Uiteindelijk werd er voor het kasteel 't Hooghe (Hoog Kortrijk) geopteerd. De partners verklaarden zich principieel akkoord om op termijn naar het kasteel 't Hooghe te verhuizen.

Nu er op het vlak van de locatie belangrijke knopen zijn doorgemaakt, kan er verder aan de inhoudelijke invulling van het huis van de streek worden gewerkt. Recent werd een elektronische nieuwsbrief gelanceerd. Tweemaandelijks wordt 'de streek' kort over lopende projecten, nieuwe initiatieven of belangrijke ontwikkelingen binnen het huis van de streek geïnformeerd. Er wordt ook gekeken of er nieuwe partners (vb. het Welzijnsconsortium) in het huis van de streek willen stappen of er toch minstens nauwer bij kunnen worden betrokken. Het kan hier zowel om een louter inhoudelijke samenwerking gaan als ook het effectief in het huis van de streek gehuisvest worden.

Een ander aandachtspunt voor de nabije toekomst wordt -zeker in het licht van de ontwikkelingen in en rond de metropool Rijsel- de samenwerking met Noord-Frankrijk. Er zijn momenteel al contacten en er wordt op sommige terreinen (o.a. rond toerisme en recreatie) ook al effectief samengewerkt maar dit moet zeker verder worden uitgebreid.

Vanuit de gebiedsgerichte werking kan de regio Kortrijk als werkingsgebied ruwweg worden opgesplitst in de Leievallei, die zich van Wervik tot Waregem uitstrekt en de Interfluviumruimte, of de dorpen tussen Leie en Schelde. Voor beide gebieden werd een doorgedreven geïntegreerde gebiedsgerichte aanpak, waarbij zowat alle gebiedswerkers betrokken zijn, opgezet.

Leievallei

Het finaliseren van de geïntegreerde gebiedsvisie op de resterende open ruimte in de Leievallei tussen Wervik en Kortrijk, komt er medio dit jaar. Het provinciebestuur is opdrachtgever, Leiedal opdrachthouder. De

opmaak van de sectorale analyses en visies (natuur en landschap, landbouw, toerisme & recreatie, bedrijvigheid en beeldkwaliteit) gebeurde in nauwe samenspraak met de lokale besturen en belangenactoren. Het proces van de geïntegreerde visieoefening verloopt niet anders, met hopelijk een tweeledig resultaat als gevolg. Een door de betrokken gemeenten gedragen structuurschets legt de ruimtelijke ontwikkelingen van de verschillende sectoren vast, zodat ze hun vertaling kunnen krijgen in ruimtelijke uitvoeringsplannen. Een daaraan gekoppeld actieprogramma moet de uitvoering van projecten op het terrein in de goede richting sturen. Dit betekent niet dat de activiteiten op het terrein momenteel stilliggen. Zo is dit stukje resterende open ruimte een aandachtsgebied voor het provinciaal natuur- en landschapsbeleid. De uitvoering van het tweede actieplan 'Natuur en Landschap Leievallei (2004-2006)' staat op de agenda. Het plan is opgemaakt samen met de gemeentebesturen, het Vlaams Gewest, de natuurverenigingen en de intercommunales Leiedal en WVI. Daarnaast zijn er de lopende toeristisch-recreatieve projecten in het kader van het Leie-Actie-Plan en het Interreg III-project De Leiestreek.

Interfluvium

In navolging van het leefbaarheidsonderzoek in de dorpen tussen Leie en Schelde, waarbij iets minder dan 700 jonge bewoners (18-35 jaar) werden bevraagd over de leefbaarheid van hun dorp, richt het team haar pijlen op drie werksporen: mobiliteit, kwalitatief wonen, en een mooie woonomgeving. Hoewel de jonge bewoners over het algemeen positief oordeelden over de leefbaarheid, wees het onderzoek uit dat deze drie thema's om extra aandacht vragen. Vertrekkend vanuit het mogelijke provinciale aanbod weeft het hele gebiedsteam een geïntegreerd actieprogramma rond deze drie sporen. Het zit in de opstartfase, wat inhoudt dat het nodige voorbereidend overleg het pad effent tot het samenstellen van een concreet pakket aan maatregelen.

De in 2003 door Leiedal, in opdracht van het provinciebestuur, uitgevoerde studie, vormde de eerste stap in het spoor 'mobiliteit'. De studie schetste een gemeentegrensoverschrijdend plaatje van de knelpunten en mogelijkheden op vlak van de mobiliteitsplanning, verkeersonveiligheid, openbaar vervoeraanbod en een veilig 'trage wegennet'. Het actieprogramma neemt de aangeleverde suggesties voor verdere aanpak op. Het spoor 'kwalitatief wonen' krijgt een eerste invulling via het samenwerkingsverband tussen Leiedal en de gebiedswerking onder de vorm van een 'Regionale Cel Woonbeleid'. De provincie brengt haar expertise in op vlak van beleidsondersteunend woonbeleid. De intercommunale neemt de meer projectmatige ondersteuning voor haar rekening, vanuit haar expertise inzake ruimtelijke ordening en immobilaire projectregie in de regio. De cel stelt zich concreet tot doel om de gemeenten maximaal te ondersteunen bij de uitbouw van hun lokaal woonbeleid, gronden beschikbaar te maken (planmatig en fysisch), de gemeenten te ondersteunen inzake kwaliteitsvolle ruimtelijke ingrepen, en de realisatie van enkele kleinschalige voorbeeldprojecten.

De multifunctionaliteit van dit openruimte-gebied met landelijk karakter vormt het uitgangspunt voor de invulling van het laatste spoor. In de acties zal worden gezocht naar complementariteit tussen natuurontwikkeling en -bescherming, de toeristisch-recreatieve ontplooiing, en de verdere ontwikkeling van landbouwactiviteiten. Concreet gaat het om inrichtings- en beheermaatregelen (een soortenbeschermingsproject rond de Grauwe Gors, akkerrandbeheer, inrichting spoorwegbedding Dottenijs-Avelgem ...) gekoppeld aan natuur- en milieueducatieve acties; het Fiets-Net-Werk, het intekenen van nieuwe provinciale wandelpaden, verdere uitbouw van bestaande toeristisch-recreatieve infrastructuur (pompgebouw Bossuit); het opstarten van een netwerk onthaalboerderijen, een netwerk hoeveproducten; indien mogelijk enkele dorpskernvernieuwingsprojecten ...

Toerisme Leiestreek & Leie-Actie-Plan

In 2003 legde het Strategisch Beleidsplan Leiestreek de krachtlijnen vast om de Leiestreek als volwaardig toeristisch & recreatief product uit te bouwen. Dit plan werd uitvoerig getoetst met en ingevuld door alle toeristische partners. De motor achter de uitvoering ervan is het samenwerkingsverband vzw Toerisme Leiestreek tussen de provincies West- en Oost-Vlaanderen en de aangesloten Leiegemeenten. Watergebonden recreatie, de uitbouw als fiets- en wandelregio en het thema 'kunst en design' staan centraal. Zowel de doelgerichte promotionele acties als de ondersteuning en uitvoering van de talrijke toeristisch-recreatieve projecten in de streek, gebeuren in functie van de genoemde aandachtspunten. Naar uitvoering toe zijn het Leie-Actie-Plan - vorig jaar onder impuls van de Vlaamse Regering opgestart - en enkele Interreg III-projecten de voornaamste hefboomen. Staan op het programma binnen het project De Leiestreek: een nieuwe grensoverschrijdende evenementenkalender, een nieuwe pocket 'Cultuurbeleven aan de Waterkant', grensoverschrijdende Leiefeesten... De realisatie van 5 nieuwe provinciale wandelpaden in de Leiestreek staat ingeschreven in het Interregproject RANDO.

Speerpunt in het Leie-Actie-Plan is de realisatie van het Fiets-Net-Werk. Leiedal tekent in overleg met de lokale besturen en belangengroepen het concept van het fietsnetwerk uit. De provincie West-Vlaanderen is projectleider voor de aanmaak van technische bestekken en Westtoer zorgt voor de realisatie. Het plaatsen van de bewegwijzering zal gebeuren door sociale tewerkstellingsprojecten. Toerisme Leiestreek verzorgt de promotie. Het knooppuntennetwerk zal complementair zijn aan de bestaande fietslussen, en wordt tegen de zomer van 2005 gerealiseerd. Ondersteunend aan de knooppuntenbewegwijzering zal tegen deze zomer de doelenbewegwijzering gerealiseerd worden op de primaire fietsassen. Daarnaast gaat veel aandacht uit naar de creatie van groengebieden. De realisatie van het Groen Lint Zuid in Kortrijk en de ontsluiting van de Neerbeekvallei in Bissegem zijn hier voorbeelden van. Ook mobiliteit en veiligheid vormen een belangrijke pijler in het Leie-Actie-Plan.

Natuur en landschap

Het takenpakket van de gebiedswerking milieu omvat in eerste instantie de uitvoering van het provinciaal beleid rond natuur en landschap. De krijtlijnen ervan zijn verankerd in het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan, via selecties uit de 'gewenste ruimtelijke natuurlijke structuur' en acties uit het milieubeleidsplan.

Zo coördineert de gebiedswerking milieu in de Leieruimte de werkgroep 'Natuur en Landschap' die instaat voor de opstelling en uitvoering van het meerjarenprogramma en het jaarplan 2004 in navolging van de natuur- en landschapsvisie Leievallei (Wervik-Kortrijk). Een tweede project in de Leievallei is de realisatie van een Open Standsrandbos Schoondale (Waregem-Wielsbeke). Het project omvat de uitbouw van kleine wandelbossen die kaderen in een ruimer landschap. De inrichting van het gebied zal in nauwe samenwerking gebeuren met alle belanghebbende spelers in het projectgebied. De opzet loopt gelijkaardig als in de Leievallei tussen Wervik en Kortrijk, namelijk dit jaar is de opmaak van een meerjarenplan voorzien, in die gebieden waar afdeling Bos en Groen niet werkzaam is.

Natuur- en milieueducatie

Het streeksteunpunt natuur- en milieueducatie Zuid-West-Vlaanderen is actief in de 28 gemeenten van de regio Kortrijk-Roeselare-Tielt. De prioritaire samenwerking met de gemeentebesturen wordt gerealiseerd via 6 bovenlokale overlegplatformen; voor de regio Kortrijk zijn dit het Scheldeoverleg, Leie-Oost en Leie-West. Het steunpunt verleent ondersteuning aan verschillende doelgroepen: de ontwikkeling van verschillende uitleenbare veldwerkmaterialen voor het basisonderwijs, opleiding van leerkrachten tot koffermeesters, vorming van natuurouders ter ondersteuning van leerkrachten tijdens veldwerkactiviteiten en streekgerichte ondersteuning aan zowel basis-, secundaire- en hogescholen in kader van het MOS-project (Milieu-zorg Op School). In samenwerking met derden zijn er programma's en initiatieven om een milieuvriendelijk gedrag bij volwassenen te ondersteunen en te stimuleren, waaronder de veldwerkpakketten voor gezinnen rond de thema's natuur en milieu. Daarnaast zijn de natuur- en milieuverenigingen bevoorrechte partners. En tenslotte speelt het steunpunt in op opportuniteiten die zich aandienen vanuit de gebiedswerking. Ook de educatieve uitbouw van de vier provinciedomeinen in de regio, De Gavers in Harelbeke, Bergelen in Gullegem, 't Veld in Ardooie en De Baliekouter in Wakken, is een belangrijk aandachtspunt. Het realiseren van voorzieningen en het aanbieden van specifieke programma's staan hierbij centraal.

Landbouw

De inspanningen van de gebiedswerking landbouw staan haast volledig in het teken van de uitvoering van het provinciaal beleid rond landbouwverbreding. In de regio Kortrijk-Roeselare-Tielt gebeurt dit via het InterregIIIA-project 'Onthaal op de boerderij' en de regionale uitbouw van drie provinciale netwerken ('Met de klas de boer op', 'bezoekboerderijen' en 'Hoeveproducten Leiestreek'). Zie ook de gebiedsgerichte werking regio Roeselare-Tielt.

Cultuur

Op verschillende fronten zet de gebiedswerker cultuur zich in voor het thema erfgoed. Er is de nauwe betrokkenheid via het Overleg Cultuur bij de organisatie, de programmatie en de opmaak van de brochure van zowel Open Monumentendag als Erfgoeddag. De thema's voor 2004 zijn resp. 'groen' en 'familie'. Verder staat, inspelend op de opportuniteiten die het nieuwe erfgoeddecreet biedt, de voorbereiding en de dossiervorming van het regionaal dossier erfgoedconvenant het hele jaar op de agenda. Voornaamste doelstelling van dergelijk convenant is de ontsluiting van het roerend cultureel erfgoed. Aansluitend hierop gaat de aandacht uit naar de voorbereidende organisatie en dossiervorming van een InterregIIIA-project rond literair erfgoed binnen de grensoverschrijdende metropool Lille, ten tijde van de reformatie.

In het kader van het gebiedsgericht cultuurproject 'Didactische screening van de musea in de Leiestreek' bekeek een werkgroep van leerkrachten uit het lager onderwijs het aanbod van de musea van de Leiestreek door een didactische bril. Uit de screening konden een aantal praktische suggesties worden gedistilleerd. Een didactisch eindrapport, dat wordt verspreid onder een waaier van erfgoedactoren, zal deze bundelen. De bedoeling is dat de musea met de aangeleverde suggesties zelf actief aan de slag gaan om hun educatieve aanbod te optimaliseren. Binnenkort gaat het PMSS Lijsternest dicht voor een ingrijpende restauratie. Het ideale moment om ook een deel van de publiekswerking in een nieuw kleedje te stoppen. Een aantal leerkrachten van de werkgroep bereidt een aantal didactische initiatieven praktisch voor, in nauw overleg met de conservator.

ROESELARE - TIELT

Streekhuis van PEC naar Peter Benoitstraat

De samenwerking binnen het Streekhuis Roeselare-Tielt heeft zich vooral vertaald in het opstarten van een aantal projecten (cf. infra) op maat van de streek. Met deze projecten willen de partners in het streekhuis aantonen dat gebiedsgericht werken een duidelijke meerwaarde kan betekenen. Concreet wordt de samenwerking opgevolgd en aangestuurd door een coördinatieteam met daarin een vertegenwoordiger van elke partner.

Naast het Midwestoverleg -het overleg van de burgemeesters-, dat na een wat moeizame start een tweede adem lijkt te hebben gevonden, is er sinds kort ook een informeel overleg met de OCMW-voorzitters uit de regio opgestart. Het Streekplatform Roeselare-Tielt blijft de socio-economische ontwikkeling van de streek op de voet volgen. Met steun van de Vlaamse overheid wordt aan de hefboomprojecten 'Rationeel waterbeheer in de groenteproducerende en groenteverwerkende industrie' en 'Beeldende kunst bij inpassing van bedrijven in het landschap en de woonomgeving' gewerkt.

Op het vlak van communicatie en bekendmaking van het streekhuis zijn ondertussen ook een aantal stappen in de goede richting gezet. In het najaar van 2003 werd de langverwachte Digitale Regio Roeselare-Tielt gelanceerd. De portaalsite <http://roeselare-tielt.streekhuis.be> moet voor de geïnteresseerde burger een virtuele toegang tot de streek zijn. Er werd bewust geopteerd om eerder bescheiden te starten en de site stap voor stap op te bouwen. Op dit ogenblik vindt men er geactualiseerde informatie over het streekhuis, de betrokken partners en de lopende projecten.

Begin 2004 verhuisde het Streekhuis Roeselare-Tielt van het Provinciaal Educatief Centrum (PEC) naar een eigen stek in de Peter Benoitstraat 13 in Roeselare (vlakbij de watertoren). Hiermee krijgt het streekhuis alvast een eigen gezicht in de streek. Het blijft de bedoeling om het Streekhuis Roeselare-Tielt op termijn in het kasteel Wolvenhof in Izegem onder te brengen maar door de noodzakelijke restauratiewerken kan dit toch nog een aantal jaren op zich laten wachten.

Huisvesting

Met de opstart van de Huisvestingsdienst Regio Izegem op 1 januari 2004 zet de provincie haar schouders onder een vernieuwende en duurzame intergemeentelijke samenwerking op het vlak van woonbeleid in de

regio Roeselare-Tielt. De Huisvestingsdienst regio Izegem is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Izegem, Ingelmunster, Ledegem en Oostrozebeke en hun respectievelijke OCMW's en is voorlopig enig in zijn soort in de provincie West-Vlaanderen. Hiermee concretiseert de provincie West-Vlaanderen haar beleidsnota wonen 2002-2006 waarin wordt gesteld dat er via gebiedsgerichte projecten en intergemeentelijke samenwerking vorm zal worden gegeven aan het woonbeleid in de provincie. Daarenboven werd dit samenwerkingsverband, mede dankzij de inspanningen van de provincie, door de Vlaamse regering als pilootproject erkend en betoelaagd.

De Huisvestingsdienst Regio Izegem is gericht op het realiseren van diverse aspecten van het woonbeleid: een intergemeentelijke woonwinkel waar elke inwoner geïnformeerd kan worden en waar kwetsbare gezinnen extra kunnen worden begeleid; acties om de kwaliteit van de woningen te verhogen en te behouden; een intergemeentelijke woonraad en een wooncommissie per gemeente om het lokaal woonoverleg [gemeente, OCMW, sociale bouwmaatschappij, welzijnssector, ...] mogelijk te maken.

Canal Link

Vanuit de streek bestond al langer de vraag om rond het kanaal Roeselare-Ooigem iets te doen i.f.v. een betere landschapsintegratie. De opportuniteit om in de kanaalzone ook Europese middelen in te zetten, heeft alles in een stroomversnelling gebracht. De provincie stapte als projectpartner in het transnationale Interreg IIIB project 'Canal Link'. Naast de provincie engageerden ook de Vlaamse Administratie Water- en Zeewezen (AWZ), het Streekplatform Roeselare-Tielt en de West-Vlaamse Intercommunale (wvi) zich.

Doelstelling van dit vierjarige project is met de verschillende partners en de betrokken gemeenten (Roeselare, Izegem, Ingelmunster, Oostrozebeke en Wielsbeke) te zoeken naar een duurzame en geïntegreerde wijze om het landschap in en rond het kanaal Roeselare-Ooigem te organiseren en bijgevolg tot een hogere kwaliteit van het landschap te komen. Dit zou de kanaalzone een eigen, kwalitatieve identiteit moeten geven. Om te beginnen zal er een omgevingsplan worden opgemaakt. In dit plan zullen de diverse facetten van de kanaalzone worden belicht en zal tegelijk een visie voor de toekomst worden uitgetekend. Dit eerste luik zal in 2004 door de wvi en de KU Leuven gezamenlijk worden uitgewerkt. Op basis van de visie zullen dan landschapsbedrijfsplannen en inrichtingsplannen worden opgemaakt en uitgevoerd. Het grootste gedeelte van de Europese middelen gaat naar de renovatie van de historische drietrapsluis in Ooigem. Dit zal door AWZ worden opgenomen.

De inzet rond natuur en landschap in Roeselare-Tielt beperkt zich niet tot het project Canal Link. Zo wordt in Westrozebeke (Staden) tevens werk gemaakt van de uitvoering van een actieplan dat voortvloeit uit de landschapsstudie, die voor dat gedeelte van de West-Vlaamse heuvelrug (die zich uitstrekt over Diksmuide, Houthulst, Langemark-Poelkapelle, Staden, Zonnebeke en Wervik) werd opgemaakt.

Economie en ruimtelijke kwaliteit

In het kader van de provinciale beleidsnota platteland staat het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit hoog op de streekagenda. De wvi neemt in dit thema een voortrekkersrol op zich en heeft er een specifieke studieopdracht rond opgezet: 'Het ontwikkelen van concepten en een visie voor een ruimtelijke kwaliteitsverbetering van bestaande en toekomstige economische activiteiten op het platteland'. Deze studieopdracht kan niet los worden gezien van het 'Onderzoek naar de eigenheid en de werking van de economie op het platteland' dat in opdracht van de Vlaamse administratie economie wordt gevoerd en zich op zijn beurt binnen het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie (SPRE) situeert.

Het ruimtelijk en economisch beleid zal de contouren uittekenen voor het functioneren van de economie op het Vlaamse platteland. Met deze studie wil de wvi een aantal concepten verkennen en een visie ontwikkelen voor een kwaliteitsvolle toepassing van de hierbij gemaakte keuzes of gesuggereerde perspectieven. De concepten zullen zowel op het niveau van de specifieke locatie, de lokale als de regionale omgeving worden geformuleerd. De uitgewerkte concepten worden verder doorvertaald naar aanbevelingen voor diverse Vlaamse beleidsdomeinen. De studieopdracht bestaat uit twee delen. Het eerste deel zal een algemeen beeld schetsen en vernieuwende concepten aanreiken. Daarna zullen de bevindingen van het eerste gedeelte worden getoetst in een casestudie waarbij Roeselare-Tielt als streek (meerbepaald die gemeenten die niet in het projectgebied van Canal Link liggen) onder de loop zal worden genomen. Op die manier zal er in de hele streek op een meer coherente manier aan het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit worden gewerkt.

Onthaal op de boerderij in de grensstreek

De provincie West-Vlaanderen heeft al geruime tijd de keuze gemaakt om verbreding in de landbouw aan te moedigen en het onthaal op de boerderij te stimuleren. Over de hele provincie zijn er verschillende projecten opgestart en werden nieuwe medewerkers aangeworven.

In de regio Kortrijk-Roeselare-Tielt wordt de landbouwverbreding ondersteund dankzij het Interregproject 'Onthaal op de boerderij in de grensstreek', een grensoverschrijdende samenwerking met Wallonië en Noord-Frankrijk. Dankzij de steun van de Europese Unie kan aan de boeren de kans worden geboden om verbredingactiviteiten uit te werken, te optimaliseren en te promoten. Bij deze samenwerking wordt niet alleen kennis en ervaring uitgewisseld maar kan ook inspiratie worden opgedaan voor de ontwikkeling van nieuwe producten en initiatieven.

Met het netwerk 'Bezoekboerderijen' en het kwaliteitslabel 'Hoeveproducten Leiestreek' is het de bedoeling om de consument en het brede publiek kennis te laten maken met de mogelijkheden op de boerderij en tevens een gediversifieerd aanbod van hoeveproducten aan te bieden. Dit moet de afstand tussen de consument en de producent opnieuw overbruggen, het platteland dynamischer maken en meteen ook de West-Vlaamse land- en tuinbouw helpen vrijwaren.

Streekidentiteit

In de Tieltse regio, ook wel het 'Molenland' genoemd, bestond de behoefte om rond de eigen identiteit te werken. Na een aantal verkennende gesprekken waaruit heel wat interessante ideeën naar boven kwamen, werden uiteindelijk twee projecten gelanceerd. Beide projecten werden naast de inbreng van de betrokken gemeenten en de provincie ook met Europese middelen uit het plattelandsontwikkelingsprogramma gefinancierd.

Onder de titel 'Kom en Beleef...' wordt in de zomer van 2004 een verhalenreeks over en voor de inwoners van de Tieltse regio georganiseerd. Opzet van deze verhalenreeks is in de eerste plaats dat mensen hun eigen streek beter leren kennen. Het spreekt natuurlijk voor zich dat deze reeks ook erg boeiend kan zijn voor de recreant of de geïnteresseerde bezoeker. Wie kent de verhalen over Tanneken Sconyncnx, de Bende van Bakelandt, het Stoktkapelletje, de slag bij Axpoele... nog? In negen gemeenten (Ardozie, Ruiselede, Tielt, Pittem, Wingene, Oostrozebeke, Wielsbeke, Dentergem en Meulebeke) wordt tussen mei en september (telkens op een andere datum), steeds op een unieke locatie een streekverhaal gebracht.

Daarnaast werd ook het project 'Veldkapellen' opgestart. Binnen dit project zullen een aantal pittoreske of typische veldkapellen uit de Tieltse regio worden opgeknapt. Meestal gaat het om een kapel die naar aanleiding van een speciale gebeurtenis werd opgericht of waaraan een hele geschiedenis is verbonden.

DE WESTHOEK

Esenkasteel

Het Streekhuis Esenkasteel blijft een knooppunt van bestuurlijke samenwerking. Goede communicatie is daarbij cruciaal. Er wordt alvast aan een gezamenlijke communicatiestrategie gewerkt waarbij zowel aan de interne als de externe communicatie zal worden gesleuteld. Zo zullen ondermeer de nieuwsbrief en de website (www.westhoek.streekhuis.be) onder handen worden genomen. Dit zou ervoor moeten zorgen dat de verschillende actoren in de Westhoek in de toekomst op een meer efficiënte en aantrekkelijke manier over het reilen en zeilen in streek en het streekhuis worden geïnformeerd.

Het Streekplatform Westhoek werkt aan de verdere concretisering van het goedgekeurde streekcharter. Zo wordt in 2004 i.s.m. de provincie en de wvi het 'Ankerpunt Mobiliteit' opgericht. Over een periode van drie jaar moet dit ankerpunt een extra impuls geven aan een gecoördineerde aanpak van de mobiliteit in de Westhoek. Naast het globaal ondersteunen van de gemeenten inzake mobiliteit en het mee helpen garanderen van de basismobiliteit, behoren ook het opstarten van een overlegforum op streekniveau en de oprichting van een call center (i.s.m. De Lijn) tot de doelstellingen. Na de uitbouw van een netwerk voor voedingsbedrijven, wil het streekplatform, in samenwerking met de Kamer voor Handel en Nijverheid, ondermeer onderzoeken of het oprichten van een netwerk van milieuverantwoordelijken binnen bedrijven in de Westhoek haalbaar is.

Na het toetreden van Vleteren nemen alle 18 betrokken gemeenten nu deel aan het Westhoekoverleg. Naast het bestuurlijk overleg rond gemeentelijke thema's wordt specifiek aandacht besteed aan het verhogen van de bestuurskracht van voornamelijk kleinere gemeenten, intergemeentelijke samenwerking inzake cultuurbeleid, de problematiek van waterzuivering in het landelijk gebied... De West-Vlaamse Intercommunale (wvi) ondersteunt het Westhoekoverleg en versterkt eveneens zijn dynamiek in de streek. Naast de vele lokale opdrachten wordt permanent gesleuteld aan een aantal ambities op streekniveau, sociale en ruimtelijke kwaliteit zijn daarbij de sleutelwoorden. Het samenwerkingsverband rond 'Wonen in de Westhoek' en het Ankerpunt voor ruimtelijk-economische planning in de Westhoek geven hierbij coördinerende impulsen. Het 'Ankerpunt Ruimtelijke Economische Planning Westhoek' ondersteunt de meest landelijke (kleine) gemeenten van de Westhoek bij de aanpak van de steeds talrijker ruimtelijke en stedenbouwkundige vraagstukken. Het focust zich eveneens op het opstellen van een methodiek en het onderzoeken van de mogelijkheden voor de herbestemming van leegstaande agrarische gebouwen. Voor de gemeenten Houtulst, Langemark-Poelkapelle en Lo-Reninge is ook een intergemeentelijke milieudienst actief.

Regionale Landschappen

In de Westhoek zal straks, onder impuls van de provincie, een tweede regionaal landschap, dat voluit de naam Regionaal Landschap IJzer en Polder zal dragen, actief zijn. De oprichting van dit regionaal landschap staat ondermeer als actie in het Provinciaal Milieubeleidsplan 2004-2008 ingeschreven. Alveringem, Diksmuide, Houthulst, Kortemark, Langemark-Poelkapelle, Lo-Reninge en Veurne zullen er alvast deel van uitmaken.

Het is de bedoeling dat ook dit Regionaal Landschap een overlegplatform rond groenbeleid in de ruimste betekenis van het woord wordt. Extra aandacht zal gaan naar de opvolging van de ruilverkavelingen en de deelprojecten landinrichting van de Vlaamse Landmaatschappij. Hoog op de agenda staan ook de bescherming van zeldzamer wordende soorten en de provinciale aandachtsgebieden natuur en landschap. Daarnaast is de betrokkenheid van alle actoren (besturen, vrijwilligers, verenigingen), en vooral de bewoners van belang. Om het collectieve geheugen op te frissen wordt gewerkt aan een vormingsreeks rond de streek. Dit kan onder de vorm van verhaalavonden, themawandelingen, zomerfietstochten rond verschillende dorpen... Ook bezoekers zijn een belangrijke doelgroep. Een beter onthaal moet daarom uitgewerkt worden via o.a. het fietsnetwerk Westhoek, inrichtingsprojecten, een onthaalplan voor het Houthulstbos... Voor de uitvoering van deze opdrachten zal er eveneens een sterke wisselwerking vereist zijn met de andere bewoners van het streekhuis. Daarom zorgt de provincie ervoor dat de coördinator in het streekhuis gehuisvest wordt en dat dit regionaal landschap in de streekwerking wordt opgenomen.

Het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels, dat in 2003 een uitbreiding kende met de gemeente Zonnebeke en nu onderhandelt om ook Vleteren in de werking te betrekken, richt zijn pijlen in 2004 vooral op wandelnetwerken (o.a. Ieperboog) de dorpsherwaardering in Nieuwkerke, landschapsbedrijfsplannen, nu ook bij particulieren, verschillende acties rond milieu- en natuureducatie en het 'Hoppeland'.

Het gebiedsgericht programma Hoppeland werpt stilletjes aan zijn eerste vruchten af: gestart als provinciaal aandachtsgebied natuur en landschap, is Hoppeland na studiewerk en overleg nu een volwaardig geïntegreerd gebiedsgericht programma met ook aandacht voor leefbaarheid, identiteit, beeldkwaliteit, land- en tuinbouw, toerisme en recreatie... Zo was er in 2003 de bijzonder goed onthaalde verhalenreeks en de geslaagde theaterwandeling in De Lovie. Het meerjarenprogramma en het actieplan 2004, opgemaakt na overleg met het stadsbestuur Poperinge en andere actoren leunt sterk aan bij het stedelijke en provinciale beleid. Samen met het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels en het Stadsbestuur Poperinge zal de provincie werken aan: de identiteit die aan een gebied als het Hoppeland wordt toegekend en in dit perspectief de aandacht voor het cultuur-historisch erfgoed, de integratie van verschillende plattelandssectoren (leefbaarheid, landbouw, recreatie, natuur en milieu), de betrokkenheid van bewoners, de dynamiek van een streek en de verscheidenheid aan communicatiemiddelen. Veel aandacht zal gaan naar het recreatieve netwerk (kwaliteitsverbetering, instappunten met een historisch verhaal, wandel- en verhalenroutes) en het immateriële erfgoed (vorming, verteltechnieken, een nieuwe verhalenreeks en theaterwandelingen, kwaliteitsvolle architectuur).

Duurzame Landbouw

In West-Vlaanderen werd het Brugse Ommeland als Leader+ regio geselecteerd. De provincie engageerde zich met het 'Ontwikkelingsplan duurzame landbouw' om in de Westhoek dezelfde financiële middelen ter beschikking te stellen zoals die in de Brugse regio door Europa en Vlaanderen voor Leader+ worden voorzien. In dit ontwikkelingsplan, dat in principe evenzeer over zes jaar loopt, wordt gekozen voor een duurzame landbouw waarbij zowel de ecologische, de economische als de sociale component aan bod komen. Het plan voorziet ook in de stimulering van de verbreding en de milieuzorg in de landbouw. Voor de uitwerking van het plan werd tevens bijkomend personeel voorzien.

De landbouwer kan voortaan in het streekhuis terecht voor informatie, advies en begeleiding. Naast de aanpak op bedrijfsniveau zal er ook aandacht worden besteed aan demonstraties, studievergaderingen, netwerkvorming, enz. Bij de aanpak rond landbouwverbreding gaat er ruime aandacht naar hoeveproducten, maar ook bezoekboerderijen ('Met de klas de boer op!'), hoevetoerisme, zorgboerderijen, agrarisch natuurbeheer, open tuinen, kajakverhuur, hoeveproducten... komen aan bod. Milieuzorg is het andere centrale thema binnen het ontwikkelingsplan. Door middel van een milieuscan en een milieuzorgplan kunnen de nodige maatregelen vooropgesteld worden om de bedrijfsvoering zo optimaal mogelijk en milieubewust uit te voeren. De verdere uitbouw van die kennis staat op het programma voor 2004. Er gaat eveneens aandacht naar de vzw 't Boerenlandschap. 't Boerenlandschap startte met het onderhoud van landschappelijke hagen, maar snijdt nu ook andere thema's aan, zoals het boerderijcomposteren. In 2004 wordt dit alles verder uitgebouwd.

De Westhoek, een leefbare regio

In 1997 werd een onderzoek uitgevoerd naar de leefbaarheid van de plattelandskernen in de Westhoek. Daaruit volgde een leefbaarheidsstrategie waarin prioriteiten vastgelegd werden op basis van de opge maakte dorpentypologie. Het afgelopen jaar werden opnieuw heel wat leefbaarheidsprojecten voorbereid en goedgekeurd. Van belang in 2004 wordt ongetwijfeld de evaluatie van het onderzoek en de daaraan gekoppelde strategie.

Het 5B Phasing-Out-programma, het provinciale plattelandsontwikkelingsprogramma en het Interregprogramma zijn op volle kruissnelheid, alvast wat leefbaarheid betreft. Onder de maatregel leefbaarheid worden projecten ingediend die ofwel een dorpskernvernieuwing nastreven met de bedoeling het volledige dorp een facelift te geven, of voorzien in de realisatie of renovatie van een dorpshuis, of aandacht schenkt aan een specifieke doelgroep nl. vervoersafhankelijken of mensen met een zwakke positie op de huisvestingsmarkt.

De provincie voorziet bij het indienen van Europese projecten in het kader van de leefbaarheidsaanpak in een specifieke methodiek. Er moeten drie voorwaarden worden vervuld: het opmaken van een projectdefinitie (leefbaarheidsanalyse op niveau van het dorp), het voorzien in bewonersbetrokkenheid (en de verschillende vormen ervan), en een kwaliteitsvolle aanpak inzake vormgeving en beeldkwaliteit. Deze laatste voorwaarde krijgt vorm door een samenwerking met de Vlaamse Bouwmeester voor de selectie van een ontwerper, en wordt daarnaast ingevuld door het gewaardeerde advies van de kwaliteitskamer. Deze manier van werken wordt in 2004 geëvalueerd.

In 2003 stonden ondermeer de volgende dorpskernvernieuwingen op de agenda: Nieuwkapelle, Madonna, Loker, Jonkershove, Booitshoeke... Daarnaast werden dossiers voorbereid voor het bouwen of renoveren van dorpshuizen in Watou, Alveringem en Jonkershove. In 2004 wordt o.a. de dorpskernvernieuwing van West-Vleteren en Nieuwkerke nog besproken en is er aandacht voor het ombouwen van schoolgebouwen tot een dorpshuis voor Abele.

Voor de specifieke doelgroep van vervoersafhankelijken springen twee initiatieven, die in 2003 zijn opgestart, in het oog. Allereerst is er de dorpsdienst NESTOR (Netwerk voor Steun aan Ouderen in het Ruraal gebied), een intergemeentelijk vrijwilligersnetwerk om een aanvullend, toegankelijk en duurzaam dienstenaanbod uit te bouwen voor een zwakke sociale groep in landelijke context. Dit project is een samenwerkingsverband tussen drie landelijk gelegen OCMW's (Vleteren, Alveringem en Poperinge).

Daarnaast is er ook aandacht voor vernieuwende woonzorgprojecten voor ouderen. In opvolging van het project 'Verbrede werking rusthuizen' werd met het HIVA een onderzoek opgezet om te zoeken naar toekomstgerichte modellen voor wonen en zorg in de Westhoek. Tussen het zelfstandig wonen op het platteland en het verblijven in het rusthuis zijn tal van mogelijkheden, waar in de Westhoek nog geen ervaring mee is opgedaan. Het is de bedoeling om vanaf 2004 een aantal concrete projecten te realiseren die de koppeling maken tussen kwaliteitsvol wonen en een hoge beschikbaarheid van zorg. Daarbij wordt ondermeer aan een soort kaderproject 'Woon-zorgcoördinatie Westhoek' gedacht.

Het onderzoek rond het verhogen van de leefbaarheid van de plattelandskernen in de Westhoek en de daaraan gekoppelde leefbaarheidsstrategie zijn stilaan aan evaluatie toe.

De provincie wil het beleid in de Westhoek voortzetten, en wil hiertoe kijken of de uitgangspunten nog geldig zijn: hoe bruikbaar is de typologie nog, zijn er verschuivingen merkbaar in de dorpentypologie, hoe is de situatie op de woningmarkt, is het mogelijk sociale groepen en dorpen te monitoren, wat hebben projecten nu betekend voor de streek, enz.

Aan de universiteit van Amsterdam is gevraagd om hieraan mee te werken. Bij deze evaluatie moet een methodiek worden ontwikkeld die op de verzamelde gegevens kan worden toegepast zodat duidelijk is wat de bereikte resultaten zijn. In principe zou deze methodiek moeten kunnen gebruikt worden om een regelmatige actualisering te doen van de cijfers m.b.t. leefbaarheid.

Toerisme in de Westhoek

Het toerisme in de Westhoek zit duidelijk in de lift. Dit bewijzen de alsmaar dikker wordende Westhoekjes en een stijgend aantal bezoekers en recreanten. Een aantal initiatieven (zoals de nieuwe Westhoek-voordeelpas) moet de kwaliteit verbeteren en de Westhoek als toeristische regio nog versterken.

Het 5B Phasing-Out programma Westhoek-Middenkust is ook voor toeristische projecten een belangrijke financieringsbron. In 2003 werden heel wat initiatieven goedgekeurd. Van de valorisering van het Memorial Museum Passchendaele 1917 (Zonnebeke), de oprichting van het museumplatform Westhoek, het toeristisch en recreatief fietsroutenetwerk 'De leperboog' tot en met het project 'Stadslink Diksmuide'. Met de goedkeuring van deze initiatieven zijn de middelen binnen de maatregel toerisme praktisch uitgeput. We bekijken even enkele grotere projecten van dichtbij.

Doel van het project 'Integrale kwaliteitszorg in de privé-sector' is de kwaliteit te verbeteren van kleinschalige logies en de kleine attracties in de Westhoek op het vlak van ondermeer kindvriendelijkheid, milieuzorg, landschappelijke inkleding, toegankelijkheid... In de loop van 2003 werden 24 projecten goedgekeurd die in 2004 zullen worden uitgevoerd.

Westtoer, de toeristische diensten uit de Westhoek en Toerisme Vlaanderen tekenen momenteel het 'Fietsnetwerk Westhoek' uit. Het is de bedoeling om het fietsnetwerk bij het begin van het toeristisch seizoen 2005 in te rijden. Het fietsnetwerk zal garant staan voor 1000 km fietsplezier en zo'n 1200 knooppunten tellen. Er werd uiteindelijk geopteerd voor een bewegwijzering via het knooppuntensysteem, gecombineerd met een doelenbewegwijzering naar de dorpskernen. Om evidente redenen wordt er gekozen om het netwerk zoveel mogelijk langs verkeersluwe en toeristisch interessante wegen, wegels en paden te laten lopen. Er zal ook een fietsnetwerkk kaart worden voorzien, zodat de fietser het noorden niet verliest.

Het beleidsplan 'Oorlog en Vrede in de Westhoek' dat eind 2002 werd voorgesteld, is met succes in uitvoering. Op verschillende vlakken zijn er al projecten gerealiseerd of in uitvoering o.a. met steun van het fonds Westhoek Vredespark van de minister van Toerisme. Bij het wetenschappelijk onderzoek springt vooral de inventarisatie van de relictten uit WO I in het oog. De meeste realisaties situeren zich op het raakvlak tussen zorg en ontsluiting van het erfgoed enerzijds en cultuurhistorische valorisatie anderzijds met blikvangers als In Flanders Fields binnen en buiten, de verdere inrichting van de IJzertoren, Bayernwald, het bunkercomplex Lettenberg, de onthaalinfrastructuur van Tyne Cot Cemetery, restauratie van 'de Engel'... Bij het actiepunt 'Leren uit de Oorlog' valt de Internationale Conferentie voor Vredesmusea, de Soundtrack van de Westhoek en de Vredesschool in Mesen te noteren. Via de heruitgave van de Battlefield-brochure, de site www.wo1.be, de toeristische kaart voor het militaire erfgoed en vooral de visualisering van het netwerk door informatiedragers op de verschillende sites moeten het project Oorlog en Vrede in de Westhoek verder bekendmaken. In 2004 zal de focus verlegd worden van de 'Britse sector' rond Ieper naar het noorden van de Westhoek en komt de nadruk naast valorisatie en restauratie vooral te liggen op beheer en onderhoud. Daarnaast moet de aandacht nu geleidelijk aan verschuiven van het individuele project naar het overkoepelende netwerk.

Inrichting open ruimte: samenwerking met de VLM

In 2003 werd 10 jaar Landinrichting gevierd in de Westhoek. Het aantal realisaties is dan ook al niet meer op 2 handen te tellen. Ter advisering lagen in 2003 Polderwaterlopen (deel II), Jaagpad IJzer en Nieuwkapelle voor. Op het vlak van ruilverkaveling werd St-Rijkers opgestart, een eerste deel van de Ruilverkaveling Plateau van Izenberge.

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking vroeg de VLM in 2003 om een planprogramma op te maken. Zo'n programma omvat:

een overzicht van lopende, geprogrammeerde of gewenste projecten op vlak van inrichting en beheer uitgaande van de diensten van de Vlaamse Gemeenschap;

een selectie en verantwoording van strategische inrichtingsprojecten in uitvoering van het ruimtelijke orde-ningsbeleid, het milieubeleid, het plattelandsbeleid en het integraal waterbeleid. Per planprogramma worden inrichtingsprojecten geselecteerd. Voor De Westhoek worden 3 strategische inrichtingsprojecten voor-gesteld: De IJzer, De Westkust en De Dorpskernen (leefbaarheid). In 2004 hakt de minister een aantal kno-pen door.

Samenwerken over de Grens

Vanuit verschillende invalshoeken (landbouw, milieu en leefbaarheid) wordt geprobeerd om ook grens-overschrijdend te werken. De grensoverschrijdende samenwerking met Noord-Frankrijk wordt op twee manieren uitgebouwd.

Enerzijds is er de projectwerking die vooral via de middelen van het Europese Interreg-programma wordt gestimuleerd. Het project 'Tjiftjaf' dat door het NME-Steunpunt Kust (vanuit Esenkasteel) en de Franse part-ner Centre Permanent de l'initiation de la Flandre wordt uitgevoerd, is hiervan een schoolvoorbeeld. In dit kleinschalig project groeit via de opleiding van o.a. natuurgidsen een dynamiek van grensoverschrijdende wandelingen en activiteiten op het vlak van natuurbeleving. Dit met het oog op een duurzaam karakter van deze initiatieven.

Anderzijds is er de uitbouw van een beleidsmatig kader, waarbij de bevordering van een structurele samen-werking rond welbepaalde thema's als prioriteit naar voor geschoven wordt.

Tussen de provincie West-Vlaanderen en het Département du Nord bestaat al sinds 1989 een samenwer-kingsovereenkomst. In tegenstelling tot het zuiden van de provincie zijn er in de Westhoek en de kuststreek tot op heden geen geformaliseerde overlegstructuren met de burens uit Duinkerke en het grotendeels lan-delijke middengebied tussen Duinkerke en Rijsel (de zogenaamde 'Pays').

Sinds enige tijd wordt wel aan het opzetten van een structurele overlegstructuur gewerkt. Het is daarbij vooral de bedoeling om voor deze structurele samenwerking bij de betrokken actoren een zo breed mogelijk draagvlak te creëren. Er wordt een visietekst opgemaakt, met inbreng van thematische werkgroepen, georganiseerd rond welbepaalde thema's zoals mobiliteit en transport; ruimtelijke ordening; milieu; opleiding, vorming en tewerkstelling en cultuur en toerisme. In deze werkgroepen worden vooral die specifieke zaken eruit gelicht, die een grensoverschrijdende aanpak vergen of meerwaarde bieden. Ook de concrete projectwerking vormt een belangrijk onderdeel waarrond de structurele samenwerking zal opgebouwd worden. De sleutelwoorden binnen de structurele samenwerking zijn: ervaringsuitwisseling en bevordering van de wederzijdse kennis van structuren en instellingen. Om het geheel wat meer slagkracht te geven, wordt hieraan ook een grensoverschrijdende politieke ontmoeting gekoppeld.

DE KUST

Geïntegreerd Kustbeheer

In 2001 werd in samenwerking met de Vlaamse overheid en het Vlaams Instituut voor de Zee het 'Coördinatiepunt voor Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden' opgericht. Het Coördinatiepunt doet dienst als een aanspreekpunt voor de kustzone waar sectoroverschrijdende thema's aan bod komen. Belangrijk aandachtspunt in 2004 is de onderhandeling met de verschillende partners van Vlaamse en Federale overheid voor de voortzetting van het Coördinatiepunt.

Een aantal van de activiteiten van het Coördinatiepunt hebben betrekking op het duurzaam kustbeheer in nationale en Europese context. Daarbij denken we onder andere aan de deelname aan de expertenvergaderingen met de Europese Commissie, de functie als (inter)nationaal aanspreekpunt en het opvolgen van Europese ontwikkelingen inzake kustbeheer.

Andere activiteiten van het Coördinatiepunt zijn specifiek geënt op de situatie aan de Belgische kust en geven invulling aan de gebiedsgerichte aanpak aan de kust. Zo is in 2003 gewerkt rond het thema 'Speelduinen', waarbij in Blankenberge, De Panne en Middelkerke pilootprojecten rond speelruimte in de duinen uitgewerkt werden. Een ander belangrijk kustthema is 'Strandreiniging'. Een workshop rond mogelijkheden voor strandreiniging met respect voor natuurwaarden aan de kust en de brochure 'Over afval en afval. Tips voor een beter strandbeheer' waren concrete realisaties in 2003. Op 27 maart 2004 organiseert het Coördinatiepunt in samenwerking met vele andere enthousiastelingen een manuele lente-opkuis op het strand.

Overleg en communicatie met betrekking tot geïntegreerd kustbeheer behoren eveneens tot het takenpakket van het Coördinatiepunt. Zo werden in samenwerking met de Provinciale Planologische Dienst overlegondes georganiseerd ter bespreking van de voorontwerpen van de Provinciale Ruimtelijke Uitvoeringsplannen voor Strand en Dijk. Opmerkelijk was ook de lancering van de communicatiecampagne 'De Kust, kwestie van evenwicht' en de opmaak van de duurzaamheidsbarometer voor de kust.

Nog op het programma voor 2004 staat een studiedag rond Duurzaam toerisme, de coördinatie bij het optimaliseren van de scenario's voor vogelopvang en strandopkuis na (olie)rampen en als kers op de taart maakt het Coördinatiepunt in 2004 een heuse Kustatlas op. Een atlas die alle aspecten van onze kust op een cartografisch en fotografisch aantrekkelijke wijze zal weergeven.

Doelstelling 2 Kustvisserijgebied

Voor de periode 2000-2006 is het kustvisserijgebied erkend als Europees doelstelling 2-gebied, wat impliceert dat er projectsgewijs en gebiedsgericht Europese middelen kunnen ingezet worden. Het programma is ondertussen halverwege en kan al heel wat interessante projecten voorleggen. Enkele voorbeelden:

Hoewel weinig geweten kampt de kust met een belangrijke sociale problematiek. Het aandeel risicogroepen in de werkloosheidscijfers spreekt boekdelen naast de lagere levensverwachting in de regio, de oververtegenwoordiging van oudere bevolkingssegmenten versus het wegtrekken van jonge leeftijdsgroepen, de hogere criminaliteit, de ondermaatse woonsituatie van een aantal kustbewoners...

Deze en andere fenomenen wezen op de noodzaak om een leefbaarheidsonderzoek op schaal van de kustregio uit te voeren. In 2003 ging – op provinciaal initiatief – het leefbaarheidsonderzoek van start. Het onderzoek loopt over 18 maanden in samenwerking met de Universiteit Gent onder begeleiding van een stuurgroep waarin alle kustgemeenten vertegenwoordigd zijn. Via een bevraging van bevoorrechte getuigen wordt vooral de subjectieve leefbaarheidsproblematiek ingeschat. Uiteraard wordt ook een link gelegd met bestaande cijfergegevens. Eindresultaat wordt een rapport annex actieplan dat de nodige vervolgstappen in beeld brengt.

Ook het 'pilootproject kustafval' werd door de provincie op gang getrokken. De kust kampt immers met een seizoensgebonden afvalproblematiek waardoor een specifieke aanpak vereist is. Met dit project wenst men door een nauwgezette opvolging te onderzoeken of een verhoogde, kwalitatieve en selectieve inzameling tegen een verantwoorde meerkost mogelijk is. Daartoe zullen over een periode van 3 jaar verschillende inzamelscenario's uitgetest worden in de 10 kustgemeenten. Naast een aantal acties die voorzien in een intensiever inzamelscenario in het toeristische seizoen en in de toeristische zones, worden ook acties voorzien om de (verblijfs)toerist een betere service te bieden. Doel is de hoeveelheid restafval in de kustgemeenten en bijgevolg ook de verwerkingskosten terug te dringen. Na de evaluatie van de acties in 2006 zullen de meest succesvolle acties over de hele kust ingevoerd worden.

De provincie speelde een cruciale rol in het project 2003 Beaufort dat deel uitmaakt van de vooropgestelde strategie om de kust als een kwalitatieve toeristische bestemming te herpositioneren. Het is niet de bedoeling de ontwikkeling van de kust tot een exclusieve regio te bevorderen, maar wel het kunstproduct te verrijken en te diversifiëren zodat ook andere marktsegmenten aangesproken worden, seizoensverlenging en verlenging van de kustbezoekduur bereikt worden. Nationale en internationale bekendheid moeten de omzet van winkeliers, horeca-uitbaters, leveranciers van diensten, uitbaters van attracties... helpen in stand houden of doen stijgen.

De indoor-tentoonstelling 'Marines in confrontatie' liep samen met de tentoonstelling van heel wat kunstwerken in openlucht, verspreid over de 9 deelnemende kustgemeenten. Het project mocht rekenen op heel wat nationale en internationale belangstelling, vooral ook door het hoge niveau van de gepresenteerde werken.

In 2003 werd vanuit de provincie in samenwerking met Westtoer ook belangrijk voorbereidend werk geleverd om een litoraal netwerk voor erfgoed en musea op te zetten. Dit begeleidingsproject beoogt een intensieve samenwerking tussen provincie, kustgemeenten en Vlaanderen om het kusterfgoed en het kustverleden kwalitatief te ontsluiten. Zowel het roerend als onroerend erfgoed staan onder druk en met de achteruitgang van de visserij dreigt ook heel wat – zeer typisch en behoorlijk uniek – varend en maritiem erfgoed te verdwijnen. Toch is nog meer bewaard gebleven dan op het eerste zicht lijkt. Via het project wil men dit erfgoed (cultuur)toeristisch valoriseren. De netwerkgedachte impliceert eveneens dat musea en kustgemeenten beter op elkaar afgestemd worden bijvoorbeeld door een complementaire keuze voor een hoofdprofileringsthema. Dit project leidt op termijn tot concrete realisaties in de vorm van erfgoed-ankerpunten (bijvoorbeeld in een historisch gebouw) van waaruit diverse activiteiten ontwikkeld worden en die naar elkaar verwijzen.

De vrij concurrentieel getinte mentaliteit van de kustgemeenten maakt van het ontwikkelen van een samenwerking aan de kust een behoorlijk zware opgave, maar netwerkprojecten zoals het litoraal netwerk zorgen duidelijk voor een omslag in het denken en handelen van de verschillende besturen en actoren.

Toerisme aan de Kust

Toerisme is aan de Kust een uiterst belangrijk item! De Kust is het grootste toeristische gebied van Vlaanderen en de kustbewoner genereert een groot deel van zijn inkomen via het kusttoerisme. Het spreekt dan ook voor zich dat het provinciebestuur een sterk uitgebouwde toeristische werking heeft aan de Kust via Westtoer. Deze werking steunt vooral op het 'Strategisch Beleidsplan voor toerisme en recreatie aan de Kust' (2002), dat de krachtlijnen voor de verdere toeristische ontwikkelingen aan de Kust uittekent.

Een belangrijke hefboom voor de toeristische ontwikkeling van de kust vormt het Europese Doelstelling 2-programma. Samen met de middelen van het Kustactieplan en de middelen van de promotiepool (middelen van de gemeenten en de provincie) zorgt dit programma voor de realisatie van verschillende projecten (cf. supra).

Een grote nadruk ligt op promotie. Zo worden promotiebrochures voor de Kust gemaakt (bv. Kustschatten) en worden promotiecampagnes in samenwerking met Toerisme Vlaanderen gefinancierd. Naast promotie worden ook een aantal specifieke projecten aan de Kust uitgewerkt met steun van het provinciebestuur. De kustwebsite (www.dekust.org) is een ambitieuze site, die de Kust promoot als één regio, met z'n charmes, troeven en trekpleisters. Belangrijk is ook om pro-actief te werken naar bijzondere doelgroepen voor de Kust. Het zakentoeerisme is één van die groepen die een meerwaarde kan betekenen voor het toerisme. Daarom werd een project 'MICE Kust' (Meetings, Incentives, Congresses, Events) uitgewerkt, waarin de MICE partners samen gebracht worden en de Kust als ideale zakenbestemming gepromoot wordt.

Als we meer in de richting van de productontwikkeling kijken vallen vooral drie projecten op voor de Kust. De kustfietsroute, die langs de kustlijn loopt van De Panne naar Knokke-Heist (of omgekeerd) is in volle realisatie en zal bewegwijzerd worden in juni 2004. Bijzondere aandachtgebieden zijn Nieuwpoort en de oude vismijnsite te Zeebrugge. Voor deze beide strategische projectgebieden werd telkens een projectmanager aangesteld, die op een geïntegreerde manier de ontwikkeling van het gebied aanpakt en de deelprojecten op elkaar afstemt.

SAIL (Schéma d'Aménagement Intégré du Littoral)

Het transnationaal samenwerkingsverband van overheden en instanties betrokken bij de kust is momenteel aan een tweede fase toe. Het huidige partnerschap verenigt 14 overheidsinstanties (waarbij de provincie West-Vlaanderen de coördinatie verzorgt zonder echter als projectleider op te treden) uit de graafschappen Kent en Essex, de Région Nord Pas-de-Calais en de provincies West-Vlaanderen en Zeeland. Samen ijveren de partners onder meer voor het herstel van lokale economieën, het behoud en de uitbreiding van het kust- en mariene milieu, en de creatie van het eerste Europees Regionaal Park rond de Zuidelijke Noordzee.

Natuur- en milieueducatie vormt binnen het thema 'sensibiliseren' één van de vele SAIL actiepunten. Hierbij neemt de provincie West-Vlaanderen het voortouw. Volgende elementen komen aan bod: het in kaart brengen van alle NME-activiteiten aan de kust, streekgerichte vertaling van educatief materiaal, organisatie en vernieuwing van Week van de Zee, het stimuleren van samenwerkingsverbanden tussen besturen en streekverenigingen met aandacht voor het opzetten van lokale NME-netwerken van deskundigen en voorzieningen, verdere ondersteuning van het vrijwilligerswerk door organisatie van vorming en bijscholing (gidsen, kinderanimatoren, natuurouders, enz.), het verzorgen van contacten met diverse regionale centra waarbij het provinciale NME-team als een streekknooppunt functioneert en het uitwerken van een transnationaal netwerk van NME-actoren en -centra.

Twee andere Vlaamse partners leggen zich toe op de opwaardering van natuurgebieden. De Administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ – Afdeling Waterwegen Kust) zorgt binnen het SAIL project voor de verbetering van een verantwoorde toegankelijkheid van de zeewerende duinen tussen Wenduine en Blankenberge. De Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (AMINAL – afdeling Natuur) schenkt binnen SAIL specifieke aandacht aan de onthaal & informatie-infrastructuur in diverse natuurgebieden langs onze kust (oriëntatiepalen, informatieborden, folders, enz.).

Dankzij deze verschillende programma's, projecten en het vele overleg dat hiermee gepaard gaat, is zich ook aan de kust voorzichtig een regio met een eigen dynamiek aan het vormen. Zo komen ook hier de bur-

gemeesters op regelmatige wijze samen en is in de werkgroep en het team kust van een geïntegreerde werking sprake. In de toekomst kan ook hier de gebiedsgerichte werking verder uitgebouwd worden. De optie om een eigen stek uit te bouwen in de Oude Vismijnsite op Oosteroever (Oostende), naast het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) onderlijnt overigens deze provinciale ambitie.

ADRESSENLIJST

Gebiedsgerichte Werking Brugge-Oostende

Baeteman Stefaan	Landbouwverbreding	050 40 70 19 0497 05 18 12	stefaan.baeteman@west-vlaanderen.be
Beuselinck Drieke	Hoeveproducten - Landbouwverbreding	050 40 70 18 0497 05 18 60	drieke.beuselinck@west-vlaanderen.be
Bogaert Pauwel	Coördinator Regionaal Landschap Houtland	050 40 34 74 0496 59 61 25	pauwel.bogaert@west-vlaanderen.be
Demey Wouter	Landschapsanimator Regionaal Landschap Houtland	050 40 70 24 0476 53 70 03	wouter.demey@west-vlaanderen.be
Derck Sabine	Admin. ondersteuning Leader+	050 40 70 19	sabine.derck@west-vlaanderen.be
Dewulf Dieter	Regiomanager Brugge Westtoer, Koning Albert I-laan 120 8200 St-Michiels	050 30 55 70	dieter.dewulf@westtoer.be
Fassaert Josephine	Westtoer Koning Albert I-laan 120 8200 St-Michiels	050 30 55 00	josephine.fassaert@westtoer.be
Goris Jan	Regionaal Landschap Houtland - Bosgroep	050 40 70 23 0472 63 14 02	jan.goris@west-vlaanderen.be
Maertens Marie-Louise	Administratieve ondersteuning Regionaal Landschap Houtland	050 40 70 22	marie-louise.martens@west-vlaanderen.be
Meire Mieke	Project Leefbaarheid Kust	050 40 35 39 0497 05 18 81	mieke.meire@west-vlaanderen.be
Van De Walle Annick	Milieuzorg in de landbouw	050 40 70 20	annick.van_de_walle@west-vlaanderen.be
Van Holm Stephanie	Technisch beambte	050 40 70 15	
Van Welden Tom	Streekcoördinatie	050 40 34 17 0497 05 18 70	tom.van_welden@west-vlaanderen.be
Verhoest Kristof	Landbouw	050 40 35 45 0479 05 18 89	kristof.verhoest@west-vlaanderen.be
Vermeersch Tom	Natuur en Landschap	050 40 35 42 0497 05 18 71	tom.vermeersch@west-vlaanderen.be
Willems Dieter	Natuur- en Milieueducatie Regionaal Landschap Houtland	050 40 70 21 0476 53 70 02	dieter.willems@west-vlaanderen.be

Streekhuis Kasteel Tillegem
 Tillegemstraat 81, 8200 Sint-Michiels (Brugge)
 Telefoon 050 40 35 44, fax 050 40 31 41
 Administratieve ondersteuning 050 40 35 44
 e-mail: gw.brugge.oostende@west-vlaanderen.be
 www.brugseommeland.streekhuis.be

Coördinatie Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden

Belpaeme Kathy Coördinator 059 34 21 41 kathy.belpaeme@vliz.be

VLIZ

Vismijn

Pakhuizen 45-52, 8400 Oostende

Administratieve ondersteuning 059 34 21 47

Fax 059 34 21 31

www.kustbeheer.be

Gebiedsgerichte Werking Kortrijk

Denutte Tim	Leefbaarheid	056 24 99 93	tim.denutte@west-vlaanderen.be
Heyman Valérie	Toerisme en Recreatie Leiestreek (Westtoer)	056 24 99 95	valerie.heyman@westtoer.be
Vanacker Richard	Toerisme en Recreatie Leiestreek (Westtoer)	056 24 99 95	richard.vanacker@westtoer.be
Vandenberghe Johan	Natuur- en Milieueducatie	056 24 99 92	johan.vandenberghe@west-vlaanderen.be
Vandenheede Vicky	Medewerker Leiestreek	056 24 99 95	vicky.vandenheede@westtoer.be
Vanneste Koen	Coördinator Leie-actie Plan	056 24 99 97 0498 34 29 90	koen.vanneste@west-vlaanderen.be
Velghe Dominique	Cultuur	056 24 99 94	dominique.velghe@west-vlaanderen.be

Huis van de Streek Zuid-West-Vlaanderen

Orangerie Broel

Dam 71, bus 22, 8500 Kortrijk

Telefoon 056 24 99 91, fax 056 24 99 90

Administratieve ondersteuning 056 24 99 91

e-mail: gw.kortrijk@west-vlaanderen.be

www.regiokortrijk.streekhuis.be

Gebiedsgerichte Werking Roeselare-Tielt

Boudt Ann	Interreg III-project 'Onthaal o/d boerderij'	051 27 55 52	ann.boudt@west-vlaanderen.be
Van Rossum Viola	Milieu	051 27 55 54 0494 72 05 62	viola.van_rossum@west-vlaanderen.be
Van Winghem Jan	Land- en Tuinbouw	051 27 55 55	jan.vanwinghem@west-vlaanderen.be
Vannieuwenhuysse Karolin	Welzijn	051 27 55 53	karolin.vannieuwenhuysse@west-vlaanderen.be

Streekhuis Roeselare-Tielt

Peter Benoitstraat 13, 8800 Roeselare

Telefoon 051 27 55 50, fax 051 27 55 51

Administratieve ondersteuning 051 27 55 50

e-mail: gw.roeselare-tielt@west-vlaanderen.be

www.roeselare-tielt.streekhuis.be

Gebiedsgerichte Werking Westhoek

Baeteman Stefaan	Leader+ - landbouwverbreding	051 51 94 36 0497 05 18 12	stefaan.baeteman@west-vlaanderen.be
Beuselinck Drieke	Landbouwverbreding	051 51 93 68 0497 05 18 60	drieke.beuselinck@west-vlaanderen.be
Bogaert Nele	Project Oorlog en Vrede in de Westhoek, inventarisatie	051 51 94 35 0497 51 09 53	nele.bogaert@west-vlaanderen.be
Boury Filip	Milieu / Streekcoördinatie	051 51 93 62 0497 05 18 04	filip.boury@west-vlaanderen.be
Bruynooghe Winnie	5B- Phasing Out -secretariaat	051 51 93 63	winnie.bruynooghe@west-vlaanderen.be
Decoodt Hannelore	Project Oorlog en Vrede in de Westhoek, inventarisatie	051 51 93 66 0497 51 09 52	hannelore.decoodt@west-vlaanderen.be
Derck Sabine	Duurzame Landbouw in de Westhoek	051 51 93 48	sabine.derck@west-vlaanderen.be
Desmedt Karolien	Interreg - Milieuzorg in de landbouw	051 51 94 37	karolien.desmedt@west-vlaanderen.be
Eloy Erik	Toerisme & Recreatie Westhoek (Westtoer)	051 51 93 44 0497 37 24 89	erik.elay@westtoer.be

Hemeryck Aleid	Oorlog en Vrede in de Westhoek	051 51 93 65 0497 51 09 51	aleid.hemeryck@west-vlaanderen.be
Hindryckx Katrien	Natuur- en Milieueducatie	051 51 93 53	katrien.hindryckx@west-vlaanderen.be
Lombaert Stefaan	Welzijn - Leefbaarheid	051 51 93 54	stefaan.lombaert@west-vlaanderen.be
Louwagie Lieven	Landbouw	051 51 93 59 0497 05 18 80	lieven.louwagie@west-vlaanderen.be
Martin Johan	Toerisme & Recreatie Westhoek (Westtoer)	051 51 93 43 0499 56 84 01	johan.martin@westtoer.be
Spenninck Isabelle	T&R Westhoek (Westhoek) (projectcoörd. Plattelandstoer)	051 51 93 47	isabelle.spenninck@westtoer.be
Van Damme An	Interreg - landbouweducatie	051 51 93 45	an.van_damme@west-vlaanderen.be
Van de Cappelle Christel	Administratie Regionaal Technologisch Centrum	051 51 93 42	christel.vandecappelle@west-vlaanderen.be
Vandelannoote Sofie	Welzijn - Leefbaarheid	051 51 93 64	sofie.vandelannoote@west-vlaanderen.be
Vanquatem Hilde	Technisch beambte	051 51 93 50	
Willaert Claude	Interreg - Tjif Tjaf	051 51 93 46	claud.willaert@west-vlaanderen.be

Streekhuis Esenkasteel

Woumenweg 100, 8600 Diksmuide

Telefoon 051 51 93 50, fax 051/51 93 51

Administratieve ondersteuning 051 51 93 55

e-mail: gw.westhoek@west-vlaanderen.be

www.westhoek.streekhuis.be

Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels

Cordenier Marc	Landschapsanimator
Cuvelier Dirk	Coördinator
Quaghebeur Christine	Administratieve ondersteuning
Vansteenhuyse Ann	Natuur- en Milieueducatie
Warlop Christine	Administratieve ondersteuning

Provinciehuis Korte Meers

Korte Meers 6, 8900 Ieper

Telefoon 057 21 72 89, fax 057 21 72 89

e-mail: rlwh@skynet.be

Coördinatie Gebiedsgerichte Werking

Samyn Rik	Afdelingschef dienst EEG	050 40 34 52 0497 05 18 73	rik.samyn@west-vlaanderen.be
Paret Bern	Plattelandsbeleid	050 40 35 47	bern.paret@west-vlaanderen.be
Vanhooren Ronny	Logistieke ondersteuning	050 40 34 30	ronny.vanhooren@west-vlaanderen.be

Dienst Externe Relaties, Europese Programma's en Gebiedsgerichte Werking

Provinciehuis Boeverbos

Koning Leopold III-laan 41

8200 St-Andries

Administratieve ondersteuning 050 40 34 29

Fax 050 40 31 06

www.west-vlaanderen.be

COLOFON

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Regine Vantieghem

Dienst Externe Relaties, Europese Programma's en Gebiedsgerichte Werking

Koning Leopold III-laan 41

8200 Sint-Andries (Brugge)

VORMGEVING

Provincie West-Vlaanderen, Grafische Dienst

DRUK

Provincie West-Vlaanderen, Grafische Dienst

REDACTIE

Jan Compernel, Rik Samyn en Bern Paret

DEPOTNUMMER

D/2004/0248/08

